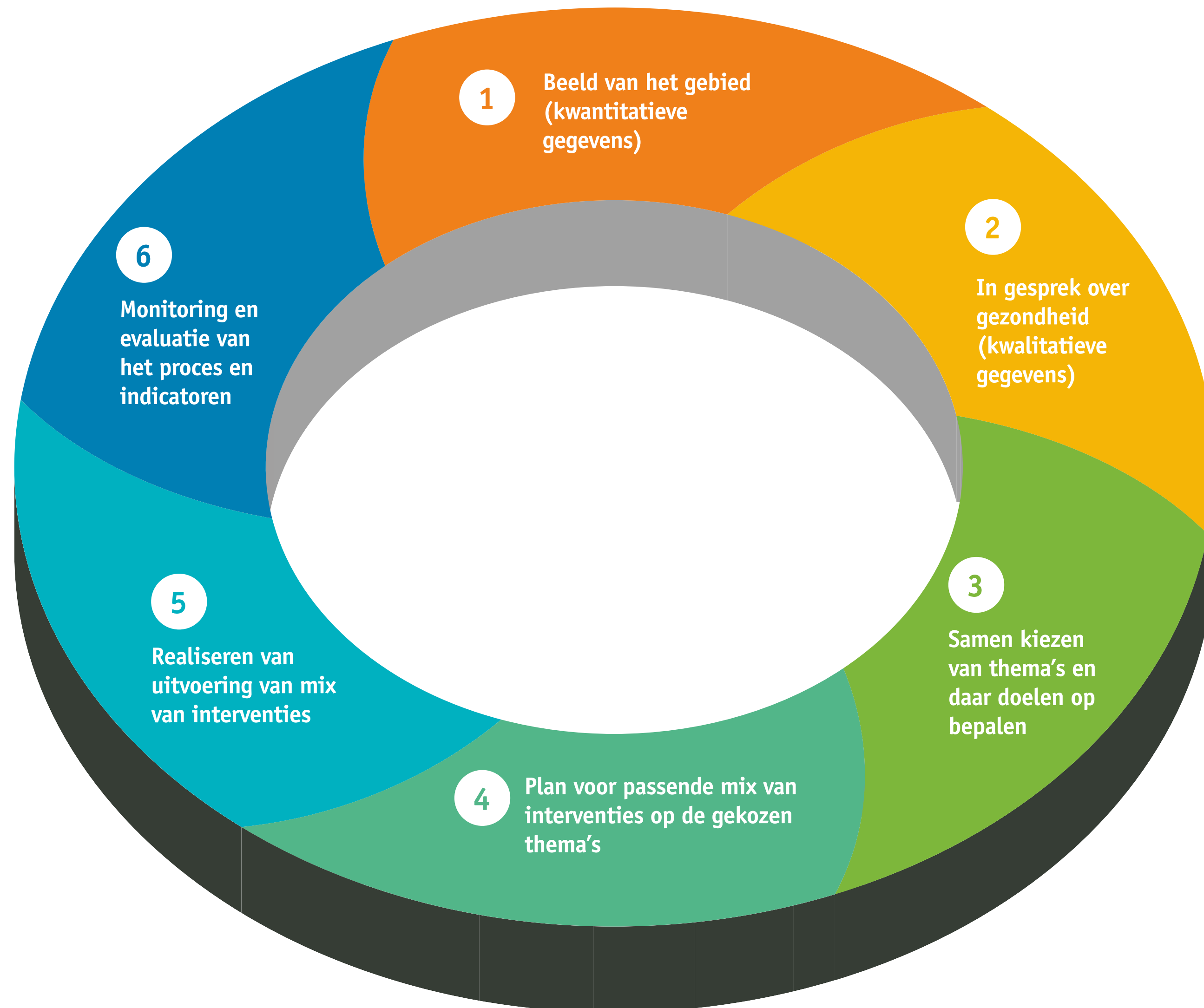

De Drentse werkmethode om in je gemeente samen aan de slag te gaan met preventie

“Als wethouder Gezondheid heb ik in Emmen gezien hoe waardevol het is om in het gebied aan de slag te gaan vanuit het perspectief van inwoners zelf en hierover in gesprek te gaan met hen. Hiermee help je inwoners vooruit vanuit wat we weten wat werkt, maar ook wat pást bij de inwoners. Vanuit mijn rol als trekker van de bestuurlijke VDG themagroep preventie ‘Drenthe Samen Gezond in Beweging’ ga ik graag het gesprek aan over een integrale aanpak van preventie, zodat we gezondheidsverschillen in onze regio terugdringen.”

Raymond Wanders, wethouder gemeente Emmen

De Drentse werkmethode is de opbrengst van vier jaar samenwerking in het ZonMw project ‘Aan de slag met Preventie’. Een samenwerking tussen de twaalf Drentse gemeenten, GGD Drenthe, CMO STAMM, SportDrenthe, Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Noord-Nederland en de Werkplaats Sociaal Domein.

Leeswijzer

Colofon

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

De Drentse werkmethoediek om in je gemeente samen aan de slag te gaan met preventie

Leeswijzer

Wat is Aan de slag met preventie in de Drentse gemeenten?

Drentse gemeenten en andere organisaties vinden het versterken van de gezondheid van de inwoners in Drenthe belangrijk. Ze hebben van 2018 – 2022 ervaring opgedaan met een werkmethoediek ‘Aan de slag met preventie’ om een betere integrale aanpak van preventie in de Drentse gemeenten te ontwikkelen voor de gezondheid van de inwoners. Hierbij neemt de gemeente de regie om met andere organisaties én inwoners, wijk- of dorpsgericht met preventie aan de slag te gaan in de eigen gemeente. Dat werkt.

Over dit document

Via dit interactieve document delen we graag onze werkmethoediek, zodat Drentse gemeenten hiermee verder kunnen gaan en gemeenten buiten Drenthe hiermee kunnen starten. Dit document toont op de eerste pagina de stappen van de circulaire werkwijze. Vervolgens is elke stap opgebouwd met een verdiepende uitleg: wat is het, wanneer gebruik je het, hoe pas je het toe, wat levert het op en tips & voorbeelden. Door te klikken op de icoontjes aan de rechterkant van de pagina kan je navigeren tussen de verschillende onderdelen van deze verdiepende uitleg. Afsluitend is informatie opgenomen over de lokale resultaten in de twaalf Drentse gemeenten.

0
Overzicht
werkmethoediek

1
Beeld van het gebied
(kwantitatieve gegevens)

2
In gesprek over gezondheid
(kwalitatieve gegevens)

3
Samen kiezen van thema's
en daar doelen op bepalen

4
Plan voor passende mix van
interventies op de gekozen
thema's

5
Realiseren van uitvoering
van mix van interventies

6
Monitoring en evaluatie
van het proces en
indicatoren

Lokale resultaten
in gemeenten

A
Begrippenlijst

Leeswijzer

Colofon

De Drentse werkmethode om in je gemeente samen aan de slag te gaan met preventie

Leeswijzer

Verantwoording

Van 2018 tot en met 2022 hebben we in Drenthe uitvoering gegeven aan het project 'Aan de slag met preventie'. Gedurende de uitvoering zijn vele inzichten naar voren gekomen. We hebben de uitvoering geëvalueerd. Zo zijn er interviews geweest met de contactambtenaren van de twaalf Drentse gemeenten, is een enquête uitgevoerd bij de stuurgroep en is een tijdlijnmethode gedaan met de werkgroep. Dit heeft een schat aan gegevens opgeleverd. Deze gegevens zijn vervolgens gezamenlijk geduid. Uiteindelijk heeft dit alles geleid tot dit interactieve document met veel informatie over een werkwijze die kan helpen naar een betere integrale aanpak van preventie voor het versterken van de gezondheid van inwoners.

Leeswijzer

Colofon

0

Overzicht
werkmethode

1

Beeld van het gebied
(kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid
(kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's
en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van
interventies op de gekozen
thema's

5

Realiseren van uitvoering
van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie
van het proces en
indicatoren

Lokale resultaten
in gemeenten

A

Begrippenlijst

De Drentse werkmethoediek om in je gemeente samen aan de slag te gaan met preventie

Colofon

De Drentse werkmethoediek is de opbrengst van vier jaar samenwerking in het ZonMw project 'Aan de slag met Preventie'. Dit project is een samenwerking tussen de twaalf Drentse gemeenten, GGD Drenthe, CMO STAMM, SportDrenthe, Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Noord-Nederland en de Werkplaats Sociaal Domein. Het project is mede mogelijk gemaakt door ZonMW.

Voor meer informatie of ondersteuning bij de toepassing kunt u contact opnemen met een adviseur gezondheid & leven van GGD Drenthe.

GGD Drenthe
Postbus 144
9400 AC Assen
www.ggddrenthe.nl

Publicatiedatum: december 2022

Leeswijzer

Colofon

0

Overzicht werkmethoediek

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

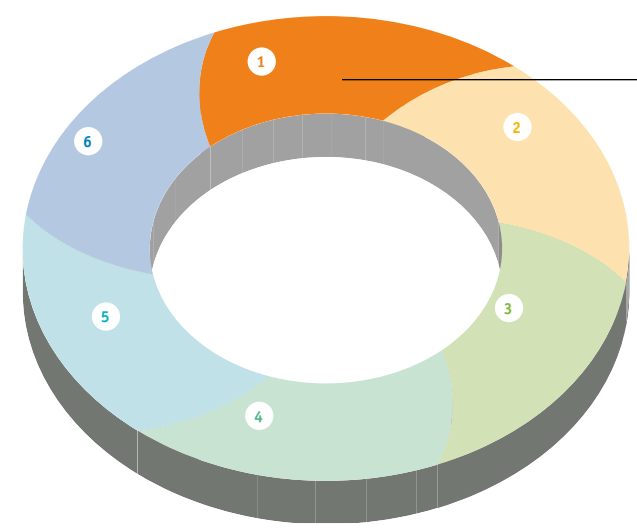
Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

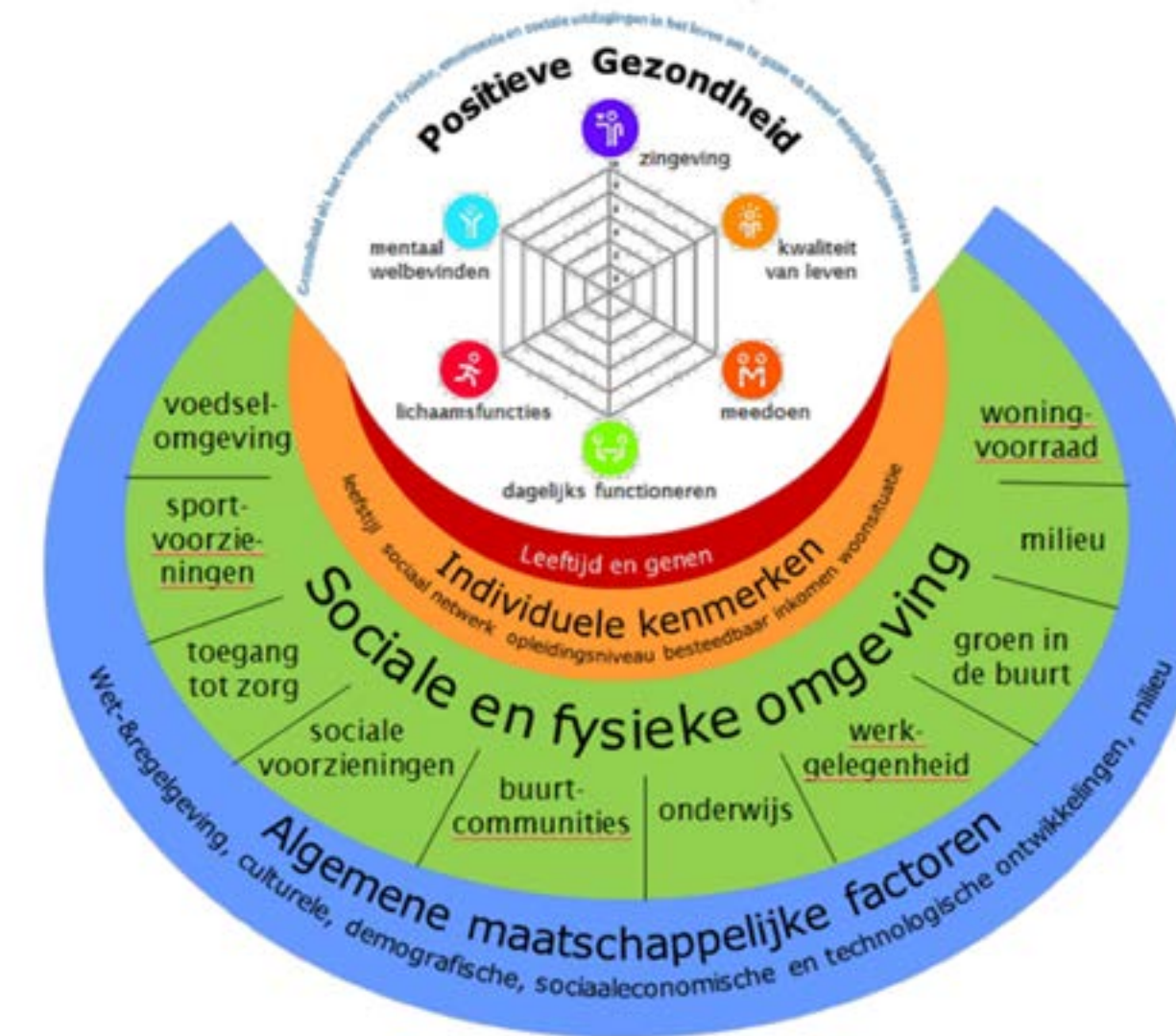

1. Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

Op basis van data een beeld van het gebied krijgen, dat helpt bij het maken van onderbouwde keuzes om met preventie aan de slag te gaan.

Wat is het?

Het verzamelen van data om een beeld van het gebied te krijgen. Dit kan op vele manieren en er zijn vele bronnen die gebruikt kunnen worden, zoals de gezondheidsmonitor van de GGD en cijfers van het CBS. Het [wijkgezondheidsprofiel](#) is in Drenthe gebruikt tijdens het project. Dit is een instrument dat visueel weergeeft hoe een gebied scoort op [indicatoren](#) die relevant zijn voor de gezondheid van inwoners. Indicatoren zijn bijvoorbeeld ervaren gezondheid, moeite met rondkomen, leefstijl en eenzaamheid. We noemen dit kwantitatieve gegevens. Voor alle wijken (181) in de twaalf Drentse gemeenten is een profiel gemaakt.

Positieve gezondheid individu EN leefomgeving (bron: koploperafel publieke gezondheid, IPH, 2018)

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

1. Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

Op basis van data een beeld van het gebied krijgen, dat helpt bij het maken van onderbouwde keuzes om met preventie aan de slag te gaan.

Wat is het?

De keuze voor indicatoren in het wijkgezondheidsprofiel sluit aan op het gedachtengoed van positieve gezondheid (breed perspectief op gezondheid). Het gaat daarbij naast lichamelijke gezondheid ook om aspecten als meedoen, zingeving en kwaliteit van leven. Oftewel de mate waarin mensen in staat zijn hun eigen leven te leiden zoals ze dat zelf willen. Factoren in de sociale en fysieke leefomgeving kunnen de gezonde keuze de makkelijke keuze maken. In het wijkgezondheidsprofiel is daarom naast de individuele gezondheid van mensen ook aandacht voor mogelijk achterliggende problematiek en kenmerken van de sociale en fysieke leefomgeving.

“Cijfers zijn niet leidend, maar ze geven wel een indicatie van hoe het zit en wat je daar dan vervolgens mee wilt gaan doen.”

“Zo’n wijkgezondheidsprofiel werkt op verschillende niveaus. Want je moet ook door je bestuur gelegitimeerd zijn om ergens meer aandacht aan te besteden dan gewoon. Daar helpt die analyse bij, dat je kunt zeggen waarom je in een specifiek gebied aan de slag gaat.”

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

1. Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

Op basis van data een beeld van het gebied krijgen, dat helpt bij het maken van onderbouwde keuzes om met preventie aan de slag te gaan.

Wanneer gebruik je het?

Je kan een beeld van het gebied gebruiken als je:

een vertrekpunt wilt bepalen om met preventie aan de slag te gaan. Zoals een gebied selecteren of focus aanbrengen in thema's om met inwoners en partijen mee aan de slag te gaan;

(sociale) wijkteams meer inzicht wilt geven in de gezondheid en demografische kenmerken van hun werkgebied;

een nieuw beleidsplan voor gemeente, dorp of wijk gaat schrijven.

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

1. Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

Op basis van data een beeld van het gebied krijgen, dat helpt bij het maken van onderbouwde keuzes om met preventie aan de slag te gaan.

Hoe pas je het toe?

Bespreek data met collega's, partners of in een lokale werkgroep. Welke vragen roept het op? Valt een specifiek thema of gebied op om verder op te verdiepen? Welke mogelijkheden zijn er om het profiel verder te verrijken?

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

1. Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

Op basis van data een beeld van het gebied krijgen, dat helpt bij het maken van onderbouwde keuzes om met preventie aan de slag te gaan.

Wat levert het op?

Gebruik van data geeft een beeld van het gebied en geeft extra inzicht door verschillen met andere gebieden en verbanden tussen verschillende indicatoren te laten zien. Het biedt daarmee ondersteuning om tot onderbouwde keuzes te komen en die te verantwoorden.

Eén gebied centraal stellen en breed naar gezondheid kijken geeft nieuw perspectief en stimuleert het leggen van verbanden.

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

1. Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

Op basis van data een beeld van het gebied krijgen, dat helpt bij het maken van onderbouwde keuzes om met preventie aan de slag te gaan.

Tips

De gemeente voert de regie bij het werken aan preventie. Samenwerken met anderen (intern en extern) is hierbij een belangrijk onderdeel. Je werkt samen richting hetzelfde doel en hebt elkaar nodig. Stel daarom een lokale werkgroep samen waarmee je aan de slag gaat. Kijk naar een brede vertegenwoordiging vanuit de verschillende domeinen die nodig zijn om tot verandering te komen. Bespreek regelmatig de voortgang van de samenwerking en de rollen van alle samenwerkingspartners. Pas de samenstelling van de werkgroep aan als dat nodig is.

Voorbeelden

Wijkgezondheidsprofiel:
www.gezondheidsgegevensdrenthe.nl

Een voorbeeld van een beknopte weergave van relevante informatie over een gebied is op te vragen bij GGD Drenthe (zie het colofon voor contactgegevens).

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethodek

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

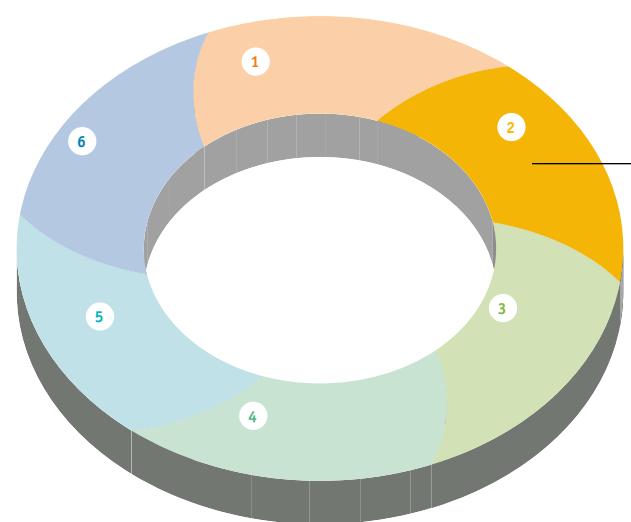
Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

2. In gesprek over gezondheid

Met inwoners en betrokkenen in gesprek gaan over hoe zij de gezondheid in het gebied beleven en ontdekken waar urgentie, potentie en energie zit. Hierdoor krijgt de data (uit stap één) waarde.

Wat is het?

Een gesprek met inwoners en/of andere betrokkenen over gezondheid in een gebied en de factoren die daarop van invloed zijn. Je verkrijgt de data uit stap één door kwalitatieve informatie te verzamelen. Kwalitatieve gegevens bevatten meer beschrijvende informatie dan meetbare feiten. Denk hierbij aan indrukken, meningen, motivatie en standpunten.

“Een wijkgezondheidsprofiel geeft een eerste aanwijzing waar wat aan de hand is. Je moet vervolgens snel zelf zo’n wijk induiken om preciezer te weten hoe de vork in de steel zit.”

“Het was ook heel mooi dat in de dialogotafels de input van mensen zelf gekoppeld werd aan de cijfers uit het wijkgezondheidsprofiel. Dat maakt het gewoon heel sterk, dat je dingen kan gaan vertellen en ook kan gaan verantwoorden.”

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

2. In gesprek over gezondheid

Met inwoners en betrokkenen in gesprek gaan over hoe zij de gezondheid in het gebied beleven en ontdekken waar urgentie, potentie en energie zit. Hierdoor krijgt de data (uit stap 1) waarde.

Wanneer gebruik je het?

Je gaat in gesprek over gezondheid als je:

het verhaal achter de cijfers meer kleur en inhoud wilt geven;

wilt weten wat er in de beleving van inwoners en ervaring van andere betrokkenen in het gebied toe doet.

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

2. In gesprek over gezondheid

Met inwoners en betrokkenen in gesprek gaan over hoe zij de gezondheid in het gebied beleven en ontdekken waar urgentie, potentie en energie zit. Hierdoor krijgt de data (uit stap 1) waarde.

Hoe pas je het toe?

Maak met de lokale werkgroep bewust keuzes op welk moment en met welk doel je inwoners en/of andere betrokkenen betreft en op welke manier je dat het beste kan doen. Breng vooraf focus aan op welke onderdelen van bijvoorbeeld het wijkgezondheidsprofiel je het gesprek aan wilt gaan. Professionals kan je gericht uitnodigen om in een bijeenkomst (dialoogtafel) samen in gesprek te gaan. Om inwoners te betrekken zijn vaak andere vormen nodig. Dit kan je doen door:

er op uit te gaan naar plekken waar inwoners al (samen) komen;

een-op-een gesprekken;

informatie op te halen via professionals zoals welzijnswerk en buurtsportcoach die in direct contact met inwoners staan.

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethodek

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

2. In gesprek over gezondheid

Met inwoners en betrokkenen in gesprek gaan over hoe zij de gezondheid in het gebied beleven en ontdekken waar urgentie, potentie en energie zit. Hierdoor krijgt de data (uit stap 1) waarde.

Wat levert het op?

Door ruimte te geven voor verschillende perspectieven krijg je in aanvulling op je data/het wijkgezondheidsprofiel een breder beeld van de kansen en mogelijkheden in een gebied. Hierdoor kunnen er betere keuzes worden gemaakt voor een thema, beleid, interventie of aanpak. Betrekken van inwoners en andere betrokkenen is essentieel als je effect wilt bereiken.

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethodek

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

2. In gesprek over gezondheid

Met inwoners en betrokkenen in gesprek gaan over hoe zij de gezondheid in het gebied beleven en ontdekken waar urgentie, potentie en energie zit. Hierdoor krijgt de data (uit stap 1) waarde.

Tips

Maak voor het werven van deelnemers voor de dialoogtafel gebruik van bestaande structuren en de netwerken van lokale professionals, zoals dorpsraad, buurtverenigingen, sportverenigingen etc. Sluit ook aan op de kennis en kunde van actieve inwoners, benut hun drive en persoonlijke netwerken. Doe dat niet alleen bij de start, maar blijf in gesprek. Communiceer verwachtingen helder en laat weten wat er met de input is gedaan. Zoek intern en extern afstemming voor je inwoners betreft. Ligt er al informatie uit een ander traject dat bruikbaar is? Kan je verbinden met andere 'participatie-trajecten'? Sluit in het gesprek met inwoners primair aan bij hun eigen ervaring. Dit kan je daarna spiegelen aan cijfers. Een adviseur van CMO STAMM kan meedenken en adviseren over het betrekken van inwoners, burgerkracht en overheidsparticipatie.

Voorbeelden

→ **Bouwplan voor een dialoogsessie.**

→ **Een-op-een in gesprek met inwoners bij de supermarkt, het zwembad of op straat.**

→ **Draaiboek huiskamersessie.**

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

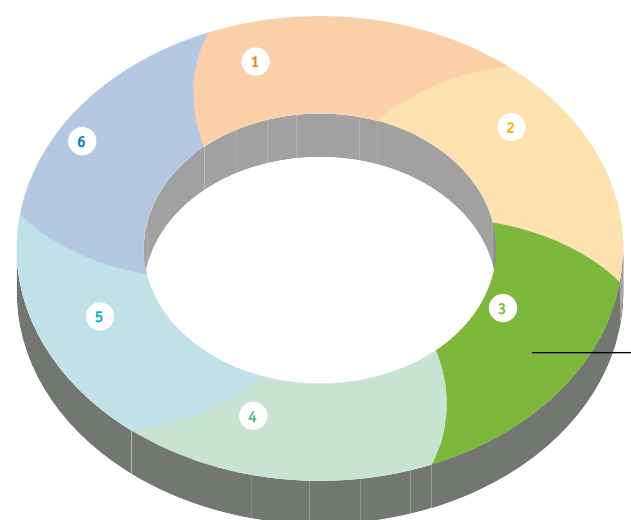
Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

3. Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

Op basis van de data, urgentie, potentie en energie keuzes maken voor thema's en doelen.
Niet alles kan in één keer worden aangepakt, het is zaak om te prioriteren.

Wat is het?

Uit alle informatie die in gesprekken en het wijkgezondheidsprofiel naar boven komt zijn, maak je keuzes voor een selectie van gezondheidsthema's om mee aan de slag te gaan. Dit doe je in een gezamenlijk lokaal proces. Op de gekozen thema's bepaal je vervolgens wat je wilt bereiken.

“Vanuit de wijkgezondheidsprofielen hebben we thema's gehaald en vooral ook de vraag gesteld: ‘hoe zien jullie dat zelf?’ Ga daar eens met elkaar in groepjes over nadenken en ga eens kijken wat onderwerpen zijn om er uit te lichten. Waar moeten we nou wel de komende 2 à 3 jaar mee aan de slag gaan?”

“We zijn bij heel veel partijen langs gegaan en hebben gevraagd waar ze tegenaan lopen. Wat zijn problemen, waar wil je nog wat mee doen? Die hebben we er ook bij geplakt en daar kwam een aantal thema's in naar voren. Daar gaan we echt mee aan de slag.”

“Een vraagstuk is wel hoe je dichterbij inwoners komt, zodat daar ook draagvlak en draagkracht ontstaat en inwoners zelf regie houden over de dingen die belangrijk voor ze zijn. Zonder belerend te zijn. Zonder met het vingertje te wijzen.”

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

3. Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

Op basis van de data, urgentie, potentie en energie keuzes maken voor thema's en doelen.
Niet alles kan in één keer worden aangepakt, het is zaak om te prioriteren.

Wanneer gebruik je het?

Je gaat samen prioriteren:

als er meerdere thema's in het gebied naar voren komen die belangrijk zijn en je een keuze moet maken;

als je verzandt in alle data. Je kan er dan voor kiezen om te prioriteren op thema's en eerst alleen op deze thema's cijfers verzamelen en in gesprek gaan. Je kan later altijd weer verbreden.

Doelen stellen doe je als je vanuit de eerste oriëntatie en gesprekken een volgende stap wilt maken richting beleid, aanpak en uitvoering op de geprioriteerde thema's.

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethodek

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

3. Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

Op basis van de data, urgentie, potentie en energie keuzes maken voor thema's en doelen.
Niet alles kan in één keer worden aangepakt, het is zaak om te prioriteren.

Hoe pas je het toe?

In gesprek met inwoners en andere betrokkenen bepaal je op welke thema's urgentie, potentie én energie zit. Dat zijn de meest kansrijke thema's om mee aan de slag te gaan. Het is nodig dat betrokken partners (intern en extern) ook tijdens de verdere planvorming en uitvoering betrokken blijven. Dat kan door op de geprioriteerde thema's het volgende vast te stellen:

Wat willen we gezamenlijk bereiken?

Waar staan we nu?

Wat is er al bereikt?

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

3. Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

Op basis van de data, urgentie, potentie en energie keuzes maken voor thema's en doelen.
Niet alles kan in één keer worden aangepakt, het is zaak om te prioriteren.

Hoe pas je het toe?

Urgentie: de mate waarin het noodzakelijk is om met een thema aan de slag te gaan. De noodzaak kan er bijvoorbeeld zijn vanuit het welbevinden van inwoners, gezondheidswinst of reductie van kosten en de druk op de zorg die ongezondheid met zich meebrengt.

Potentie: de mate waarin er mogelijkheden zijn om gestelde ambities op een thema (in de toekomst) te kunnen bereiken. Je kan dan denken aan beschikbaar vermogen, kracht en macht in het gebied. Welke factoren in het gebied zijn beïnvloedbaar?

Energie: is de mate waarin direct betrokkenen inzet op preventie rond het gekozen thema steunen en zich er voor willen inzetten.

- Wat is het?
- Wanneer gebruik je het?
- Hoe pas je het toe?
- Wat levert het op?
- Tips & Voorbeelden

3. Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

Op basis van de data, urgentie, potentie en energie keuzes maken voor thema's en doelen.
Niet alles kan in één keer worden aangepakt, het is zaak om te prioriteren.

Wat levert het op?

Door te focussen zet je beschikbare tijd, energie en (financiële) middelen gericht in en behaal je betere resultaten.

Doelen stellen helpt bij inrichten van een doelmatige aanpak met een heldere stip op de horizon. Het biedt je daarnaast de mogelijkheid om de aanpak gericht te volgen, eventueel bij te sturen en er van te leren (zie ook stap zes). Door doelen samen met inwoners en andere betrokkenen te formuleren, creëer en behoud je draagvlak.

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

3. Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

Op basis van de data, urgentie, potentie en energie keuzes maken voor thema's en doelen. Niet alles kan in één keer worden aangepakt, het is zaak om te prioriteren.

Tips

- Het programma GezondIn heeft een handreiking geschreven die helpt bij het stellen van doelen. Het maakt daarbij niet uit of de aanpak nog moet starten of al een tijd loopt. [Zie de handreiking doelen stellen van GezondIn.](#)
- Informeer management, bestuur, beleid en uitvoering (intern én bij extern betrokken partners) regelmatig over de voortgang van het project: wat is er gebeurd en wat heeft dat opgeleverd? Waar liggen de accenten in de komende periode? Regelmatig informeren helpt om iedereen betrokken te houden en er voor te zorgen dat partners weten wat er van hen wordt verwacht. Communicatie is tweerichtingsverkeer. Door niet alleen te informeren, maar ook te luisteren blijf je goed aansluiten op wat er leeft, nodig en mogelijk is.

Voorbeelden

- **Bouwplan dialoogsessie prioriteren thema's.**
- **Een voorbeeld van een beknopt overzicht van de verzamelde informatie vanuit gemeente Noordenveld.**
- **Resultatenoverzicht uit dialoogsessie gemeente Noordenveld.**
- **In Meppel is de methode Design Thinking gebruikt om vanuit de veelheid aan informatie een volgende stap te maken.**

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

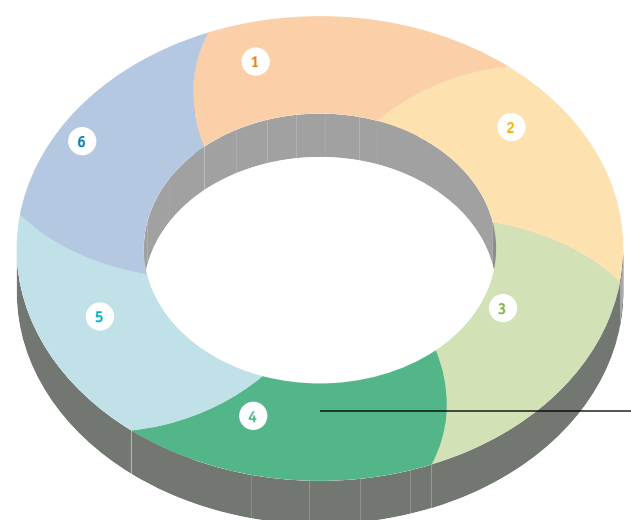
Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

4. Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

Selecteren van passende interventies om de aanpak effectief te laten zijn.
Alleen met een mix van interventies kan je impact maken.

Wat is het?

Op de gekozen thema's wil je preventief aan de slag om impact te hebben op de gezondheid van mensen in een bepaald gebied. Je hebt te maken met een veelheid aan oorzaken van (on)gezondheid. En niet iedereen voelt zich door hetzelfde aangesproken of is op dezelfde manier te bereiken. Daarom is een combinatie van verschillende activiteiten en beleid nodig om gestelde doelen te kunnen realiseren. Als inwoners op verschillende plekken en via meerdere kanalen steeds dezelfde boodschap zien of krijgen, vergroot dit het effect (de kracht van herhaling). De combinatie van activiteiten en beleid wordt ook wel 'een mix van interventies' genoemd. Tijdens deze stap stel je een passende mix van interventies samen voor de gekozen thema's en doelen.

"Als het gaat om positieve gezondheid of mentaal welbevinden kan je vragen: 'hoe woon je en welke stap zou je zelf willen verbeteren of anders willen? Wat is je eerste stap?' En voor de één ligt dat in het betekenisvol iets voor een ander kunnen betekenen en voor de ander meer op het samen bewegen. Iedereen is zo anders."

"Wat we merkten is dat de mensen zelf ook aangaven dat er heel veel interventies zijn, maar dat er weinig gebruik van wordt gemaakt. De vraag die je dan kan stellen is of je dan wel de juiste dingen doet, heb je passende interventies gekozen?"

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

4. Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

Selecteren van passende interventies om de aanpak effectief te laten zijn.
Alleen met een mix van interventies kan je impact maken.

Wanneer gebruik je het?

Je gaat over naar het bepalen van een passende mix van interventies als:

je voor thema's doelen hebt geformuleerd en passend beleid en interventies wilt vaststellen;

er in een gebied verschillende interventies en activiteiten worden uitgevoerd, maar samenhang tussen deze interventies en activiteiten nog ontbreekt of er twijfel is of huidig beleid en interventies voldoende effectief zijn.

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethodek

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

4. Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

Selecteren van passende interventies om de aanpak effectief te laten zijn.
Alleen met een mix van interventies kan je impact maken.

Hoe pas je het toe?

Maak samen met een vertegenwoordiging van inwoners en andere betrokkenen de keuzes voor de best passende mix van beleid en interventies.

1 Begin bij het inventariseren van de interventies die op het gekozen thema in het gebied al uitgevoerd worden. Bespreek hoe inwoners en andere betrokkenen dit aanbod ervaren, wat goed gaat en wat beter kan of anders moet.

2 Breng een ordening aan in de bestaande interventies. Daardoor krijg je zicht op de mate waarin al een goede mix van interventies beschikbaar is. Dat ordenen kan je op verschillende manieren doen, die aanvullend op elkaar werken:

- op de [vier pijlers](#) van de integrale aanpak van preventie;
- op de soort preventie: universele, selectieve of geïndiceerde preventie;
- op doelgroep;
- op setting: bijvoorbeeld werk, school of vrije tijd.

3 Is voldoende aandacht voor achterliggende problematiek? En voor het versterken van de sociale basis en een gezonde leefomgeving?

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

4. Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

Selecteren van passende interventies om de aanpak effectief te laten zijn.
Alleen met een mix van interventies kan je impact maken.

Hoe pas je het toe?

4 Bespreek wat opvalt in de ordening van interventies. Waar zit overlap? Waar mist nog iets? Wat zijn kansen en uitdagingen?

5 Verken welke erkende interventies beschikbaar zijn op het gekozen thema en wat de werkzame elementen daarin zijn. Worden deze interventies al met behoud van de werkzame elementen uitgevoerd in het gebied? Of kan een erkende interventie een waardevolle aanvulling zijn op dat wat er al gebeurt? De GGD kan hierover adviseren. Maak tenslotte samen keuzes voor de best passende mix van beleid en interventies. Afwegingen om te maken zijn:

- goede spreiding over doelgroepen, setting, soort preventie en [vier pijlers](#) voor een integrale aanpak van preventie;
- oplossingen voor achterliggende problematiek, zoals bestaanszekerheid en een kansrijke start;
- mate van effectiviteit;
- passend bij de urgentie, potentie en energie in het gebied;
- voldoende aansluiting op beschikbare randvoorwaarden als tijd,

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

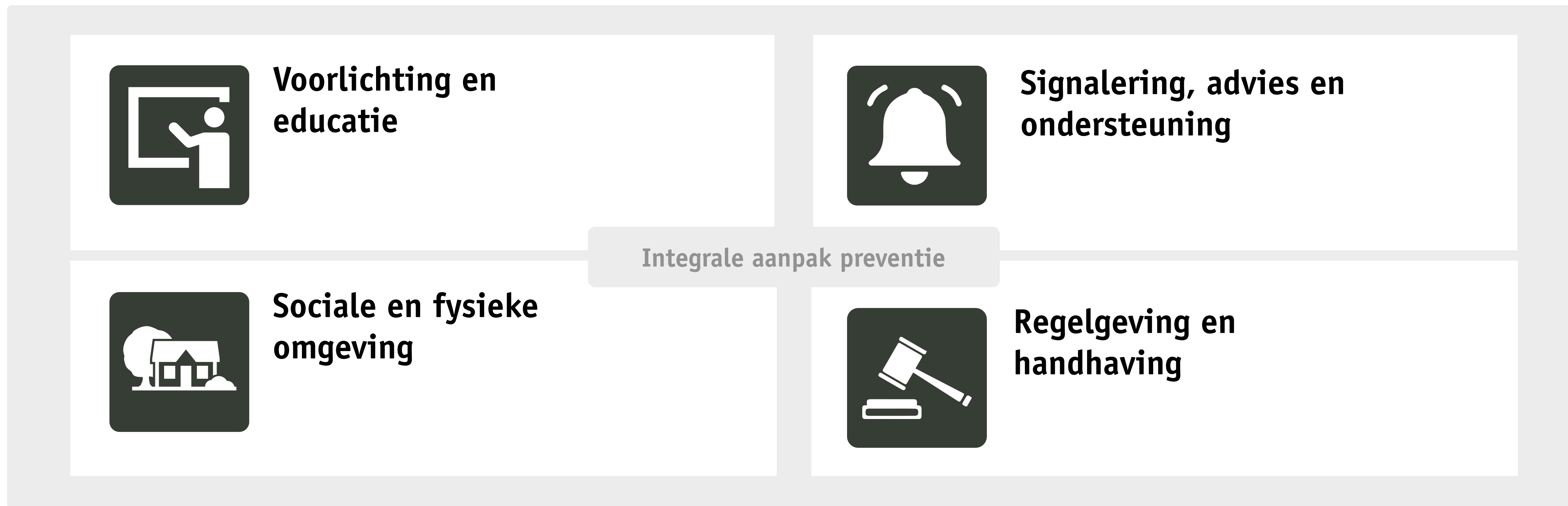
A

Begrippenlijst

4. Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

Selecteren van passende interventies om de aanpak effectief te laten zijn.
Alleen met een mix van interventies kan je impact maken.

Hoe pas je het toe?

?
Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0
Overzicht werkmethodek

1
Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2
In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3
Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5
Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6
Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A Begrippenlijst

4. Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

Selecteren van passende interventies om de aanpak effectief te laten zijn.
Alleen met een mix van interventies kan je impact maken.

Wat levert het op?

Een integrale mix van beleid en interventies die is afgestemd op het gebied en de mensen die daar wonen. Dit draagt bij aan het bereiken van gezondheidsdoelen op de gekozen thema's.

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

4. Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

Selecteren van passende interventies om de aanpak effectief te laten zijn.
Alleen met een mix van interventies kan je impact maken.

Tips

- Zorg dat je niet te snel overgaat naar de keuze van interventies. Pas op voor 'maakbaarheidsdenken'.
- Durf te stoppen met bestaande interventies als deze niet genoeg bijdragen aan het doel. Als je blijft doen wat je deed, dan krijg je wat je hebt.
- Organiseer de toeleiding van mensen naar interventies op het moment dat zij daar aan toe zijn.
- Leg keuzes beleidsmatig vast en zorg voor verbinding met het beleid in andere domeinen (health for all policies).

Voorbeelden

→ **Praatplaat om over een thema in gesprek te komen.**

→ **Voorbeeld van een overzicht van interventies op de vier pijlers van integrale preventie voor het thema stress.**

→ **Voorbeeld van een overzicht van interventies op de vier pijlers van integrale preventie voor het thema gezond gewicht.**

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

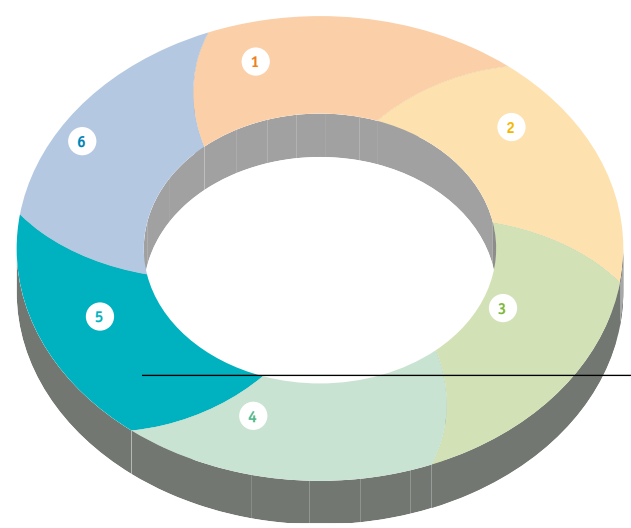
Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

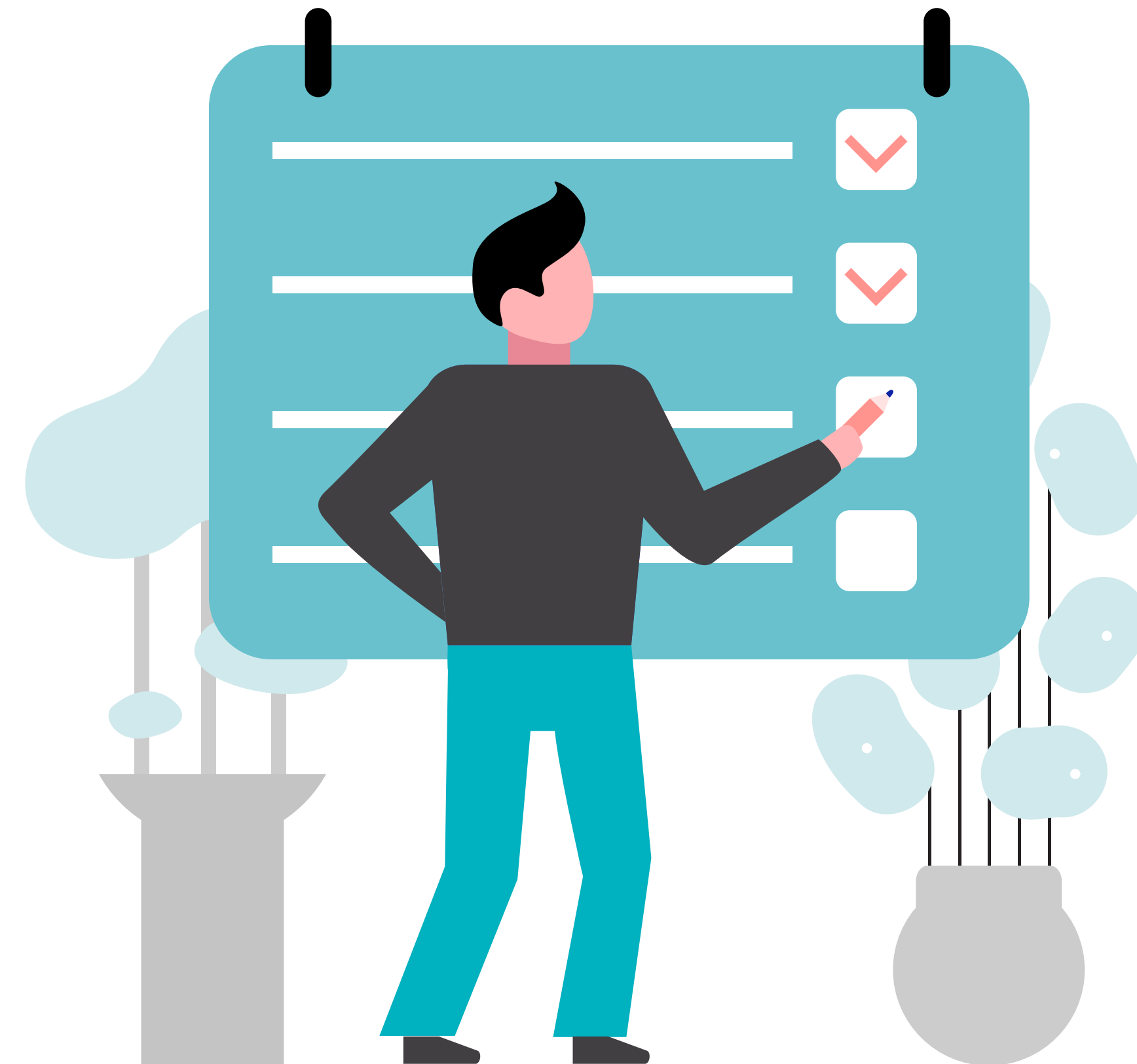
5. Realiseren van uitvoering van mix van interventies

Faciliteren, regisseren en organiseren dat de mix van interventies daadwerkelijk uitgevoerd kan worden zoals bedoeld.

Wat is het?

Zorgen dat de vastgestelde [mix van interventies](#) uitgevoerd kan worden zoals bedoeld.

“Het is ook heel belangrijk waar je zo’n interventie in het proces inzet. Als je dat te vroeg doet als iemand nog vol in de geldzorgen en emotie zit, dan is gezond eten geen prioriteit. Het moet vooral goedkoop zijn. Signalering is dan belangrijk, zodat je kan verwijzen op het moment dat iemand er wel aan toe is. Dan moet je weten wat beschikbaar is en de drempel zo laag mogelijk maken om er te komen.”

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

5. Realiseren van uitvoering van mix van interventies

Faciliteren, regisseren en organiseren dat de mix van interventies daadwerkelijk uitgevoerd kan worden zoals bedoeld.

Wanneer gebruik je het?

Je kunt aan de slag met het realiseren van de uitvoering van de mix van interventies als:

Er een keuze voor een mix van interventies is gemaakt.

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

5. Realiseren van uitvoering van mix van interventies

Faciliteren, regisseren en organiseren dat de mix van interventies daadwerkelijk uitgevoerd kan worden zoals bedoeld.

Hoe pas je het toe?

Zorg dat het voor alle interventies die onderdeel uitmaken van de mix, duidelijk is wie de uitvoerder van de interventie is. Zoek voor het opzetten en uitvoeren van nieuwe interventies naar het juiste netwerk/ de juiste [uitvoerder](#).

Regel dat de randvoorwaarden om de interventie uit te kunnen voeren op orde zijn. Investeer in verbinding tussen de verschillende uitvoerders van de interventies, zodat er in de praktijk van de uitvoering ook echt sprake is van een samenhangende mix van interventies.

Het realiseren van de uitvoering van de mix van interventies vraagt om verschillende rollen: organiseren, faciliteren en regisseren. Zorg dat in je samenwerkingsverband alle rollen goed belegd zijn.

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

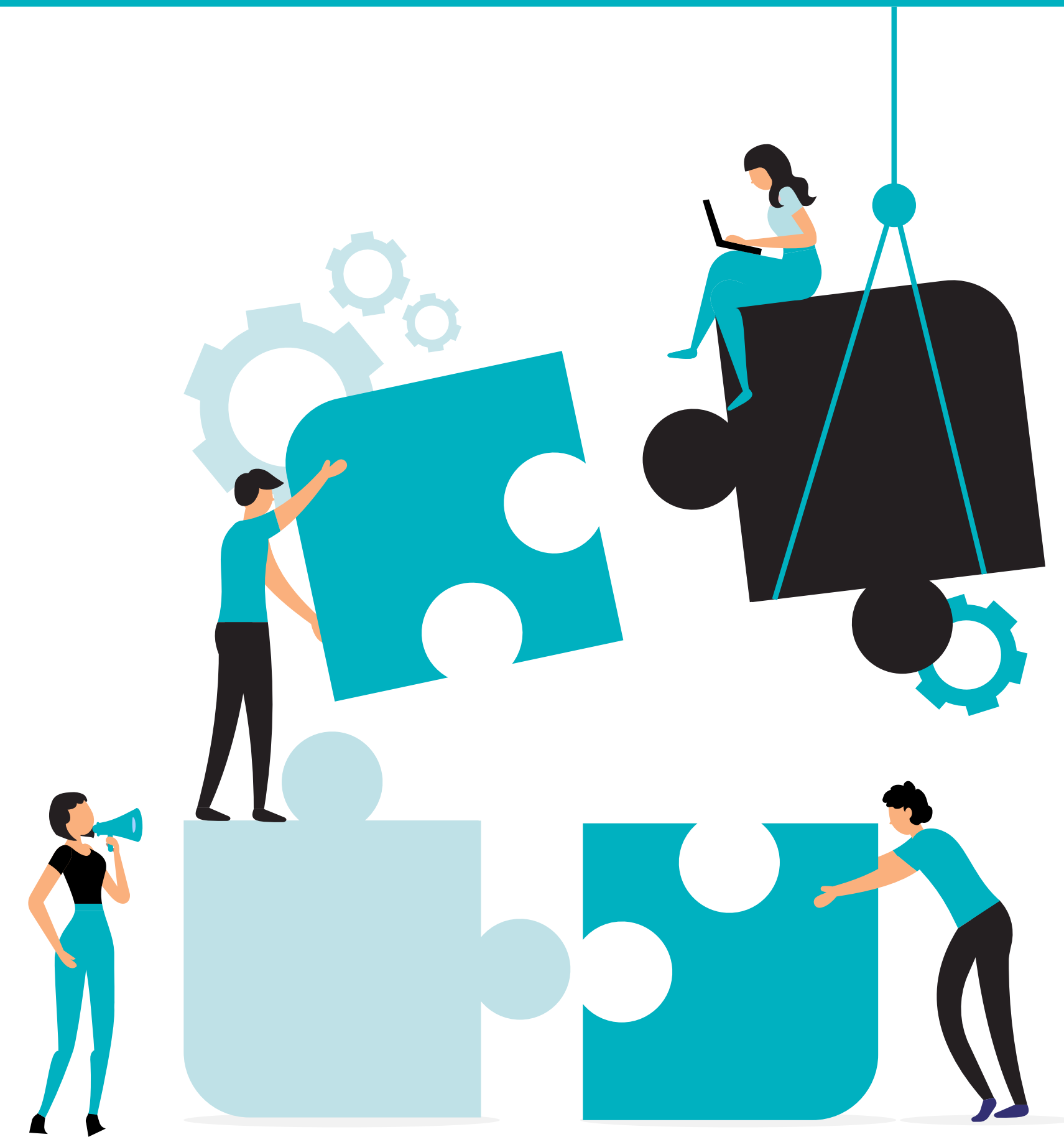
Begrippenlijst

5. Realiseren van uitvoering van mix van interventies

Faciliteren, regisseren en organiseren dat de mix van interventies daadwerkelijk uitgevoerd kan worden zoals bedoeld.

Wat levert het op?

Dat de mix van interventies uitgevoerd wordt zoals bedoeld en daarmee door passende inzet van beleid en interventies gezondheidswinst bereikt wordt.

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethodek

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

5. Realiseren van uitvoering van mix van interventies

Faciliteren, regisseren en organiseren dat de mix van interventies daadwerkelijk uitgevoerd kan worden zoals bedoeld.

Tips

- Je hoeft niet alle interventies tegelijk op te starten, dit kan ook één voor één.
- Bespreek meerdere malen wie welke rol heeft, zeker als er wisselingen in het netwerk zijn.
- Je kan een (erkende) interventie aanpassen aan de doelgroep en lokale omstandigheden. Zorg er wel voor dat de werkzame elementen behouden blijven. Als deze elementen ontbreken, werkt de interventie niet of is ze minder effectief. Het Centrum Gezond Leven van het RIVM biedt inzicht in de werkzame elementen van interventies. Zie [Werkzame elementen: laten staan wat werkt | Loketgezondleven.nl](#)

Voorbeelden

→ **Gezond en fit ouder worden, gemeente Tynaarlo.**

→ **Gezondheidsambassadeurs, gemeente Midden-Drenthe.**

→ **Voel je Goed, gemeente Noordenveld.**

→ **Sociaal Vitaal, gemeente Westerveld.**

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

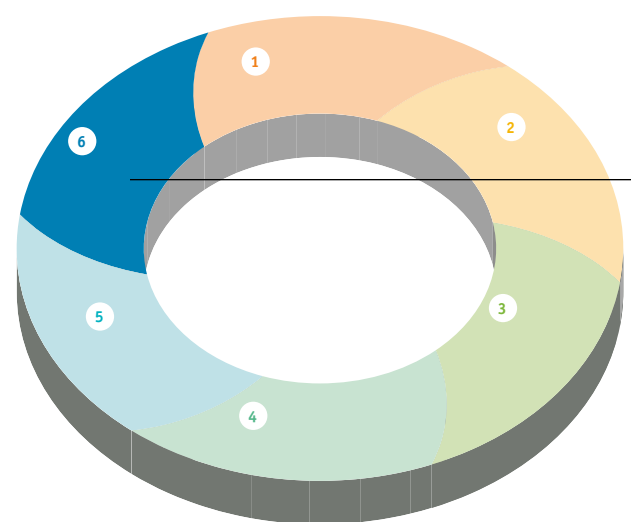
Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

6. Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Monitoring van de uitvoering van de mix van interventies zodat (tijdig) bijsturen en samen leren mogelijk is.

Wat is het?

Monitoren is structureel zicht houden op de wijze van uitvoering en effecten van beleid en van interventies. Door gedurende de voorbereiding en uitvoering structureel informatie te verzamelen kan je tijdig bijsturen waar nodig.

Evalueren is het achteraf beoordelen van een proces op de resultaten en de gang van zaken ervan, zodat je je aanpak kan verbeteren.

Daarnaast kan je conclusies trekken voor soortgelijke processen in de toekomst (lessons learned).

“Ik denk dat het heel belangrijk is dat wat er lokaal gebeurt ook breder gedeeld wordt.”

“Je kunt meer richting geven welke kant je op wilt. Ik vind het dan ook fijn om toch wat meer datagestuurd te werk te gaan.”

“De monitoring werd door deelnemers en trainers als een opgave ervaren. De vragenlijsten waren erg uitgebreid en soms lastig te begrijpen, niet toegespitst op de doelgroep. De cursus werd door deze vorm van monitoring ook erg geformaliseerd terwijl deze doelgroep het juist moet hebben van informeel en gezellig. We willen een volgende keer de vragen graag in persoonlijke gesprekken doornemen.”

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

6. Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Monitoring van de uitvoering van de mix van interventies zodat (tijdig) bijsturen en samen leren mogelijk is.

Wanneer gebruik je het?

Monitoring en evaluatie is een essentieel onderdeel van succesvol uitvoeren van de mix van interventies. Je wilt tenslotte weten of je met de stappen die je gezet hebt richting de beoogde doelen komt. Je kan monitoren en evalueren op het proces om te leren wat wel werkt en wat niet. En je kan monitoren en evalueren op effect van interventies als je bijvoorbeeld benieuwd bent wat de interventie bijdraagt aan de interventiemix of doelen. De inzichten uit de evaluatie gebruik je om beleid en de uitvoering van de mix van interventies sterker (effectiever en efficiënter) te maken.

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

6. Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Monitoring van de uitvoering van de mix van interventies zodat (tijdig) bijsturen en samen leren mogelijk is.

Hoe pas je het toe?

Bedenk samen met je betrokkenen wat je wil monitoren en/of evalueren en op welk niveau (proces of effect; operationeel, tactisch of strategisch) voor je een methode kiest. Loop je ergens tegen aan? Stokt het in het proces? Wil je kijken of de doelen behaald zijn? Monitoren en evalueren kan met verschillende methoden.

evaluatie van de samenwerking in de lokale werkgroep;

een tijdlijnmethode (zie ook de uitwerking bij tips en voorbeelden);

uitwisselen van ervaringen in een leernetwerk met als doel leren en beter worden;

in beeld brengen van verandering in de tijd op indicatoren uit bijvoorbeeld een Gezondheidsmonitor.

korte enquête of interviews om inzicht te krijgen in de ervaringen van deelnemers;

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethodek

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

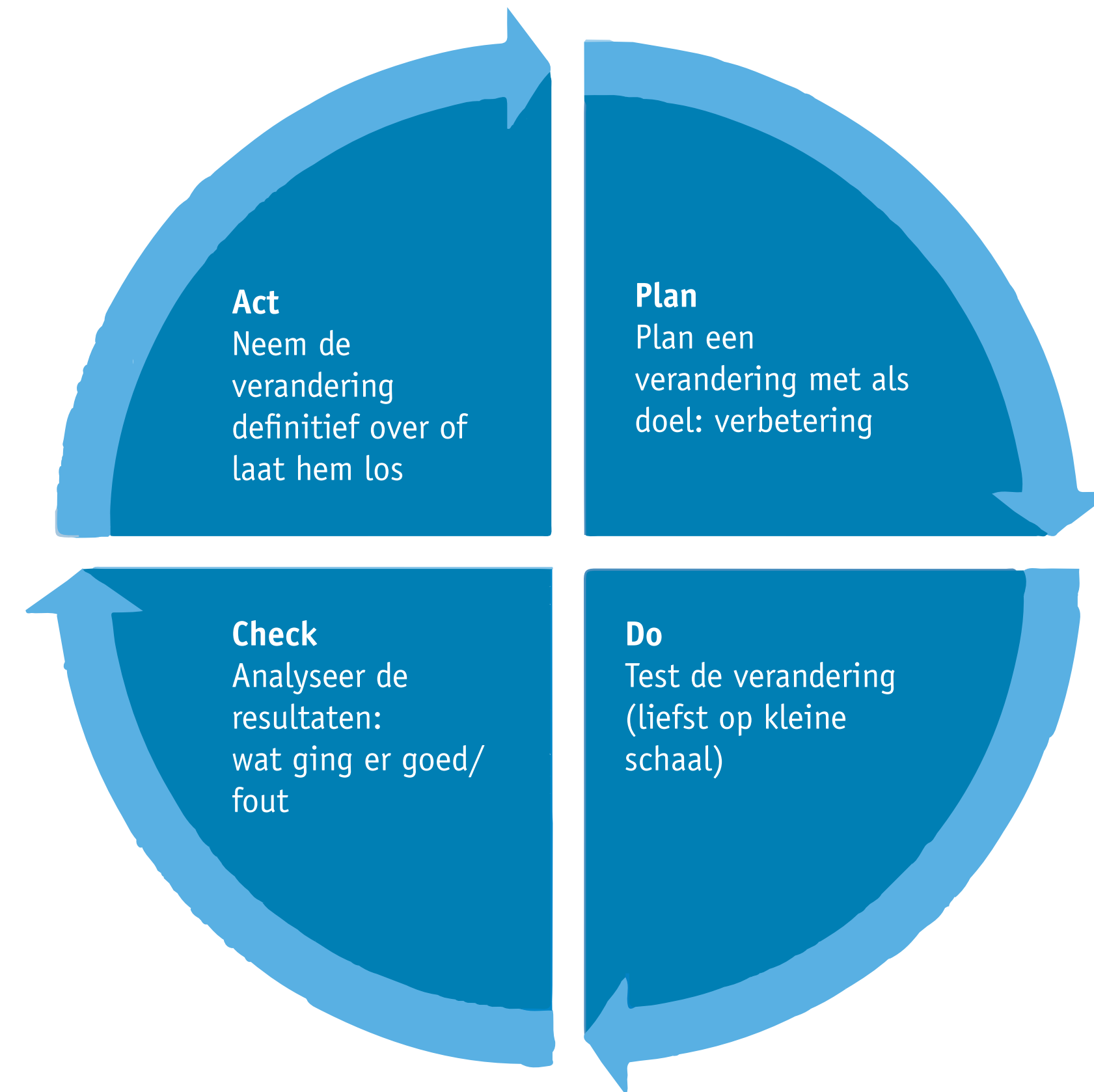
Begrippenlijst

6. Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Monitoring van de uitvoering van de mix van interventies zodat (tijdig) bijsturen en samen leren mogelijk is.

Wat levert het op?

Inzicht of de mix van interventies waar je mee bezig bent daadwerkelijk bijdraagt aan het doel en de vraagstukken die daarboven liggen. Op basis van dit inzicht besluit je de mix van interventies te continueren of aan te passen. Daarnaast kan je er lessons learned uit halen voor de toekomst.

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethodek

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

6. Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Monitoring van de uitvoering van de mix van interventies zodat (tijdig) bijsturen en samen leren mogelijk is.

Tips

- Evalueren is een manier om van elkaar te leren. Dit kan heel goed in een leernetwerk. Leren hoeft niet persé met iedereen tegelijk, je kan ook setjes maken op thema of de fase waarin je interventie zit. Vanuit het project 'Aan de slag met preventie in de Drentse gemeenten' is een analyse gemaakt van het leren en kennisdelen. De inzichten uit de analyse zijn verwerkt in een artikel. Zie het artikel ['aan de slag met leren'](#).
- Bij elke stap is het belangrijk om met elkaar in gesprek te blijven. Evalueer samen wat goed ging, beter kan of anders moet. Zo kan je waar het nodig is nog bijsturen voor je verder gaat met de volgende stap uit de werkmethoediek.

Voorbeelden

Toepassing van de tijdlijnmethode door gemeente Meppel.

Evaluatieformulier voor interventies.

Wat is het?

Wanneer gebruik je het?

Hoe pas je het toe?

Wat levert het op?

Tips & Voorbeelden

0

Overzicht werkmethoediek

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

Lokale resultaten in gemeenten

→ Aa en Hunze

→ Hoogeveen

→ Assen

→ Meppel

→ Borger-Odoorn

→ Midden-Drenthe

→ Coevorden

→ Noordenveld

→ De Wolden

→ Tynaarlo

→ Emmen

→ Westerveld

0

Overzicht
werkmethode

1

Beeld van het gebied
(kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid
(kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's
en daar doelen op bepalen

4

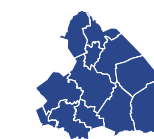
Plan voor passende mix van
interventies op de gekozen
thema's

5

Realiseren van uitvoering
van mix van interventies

6

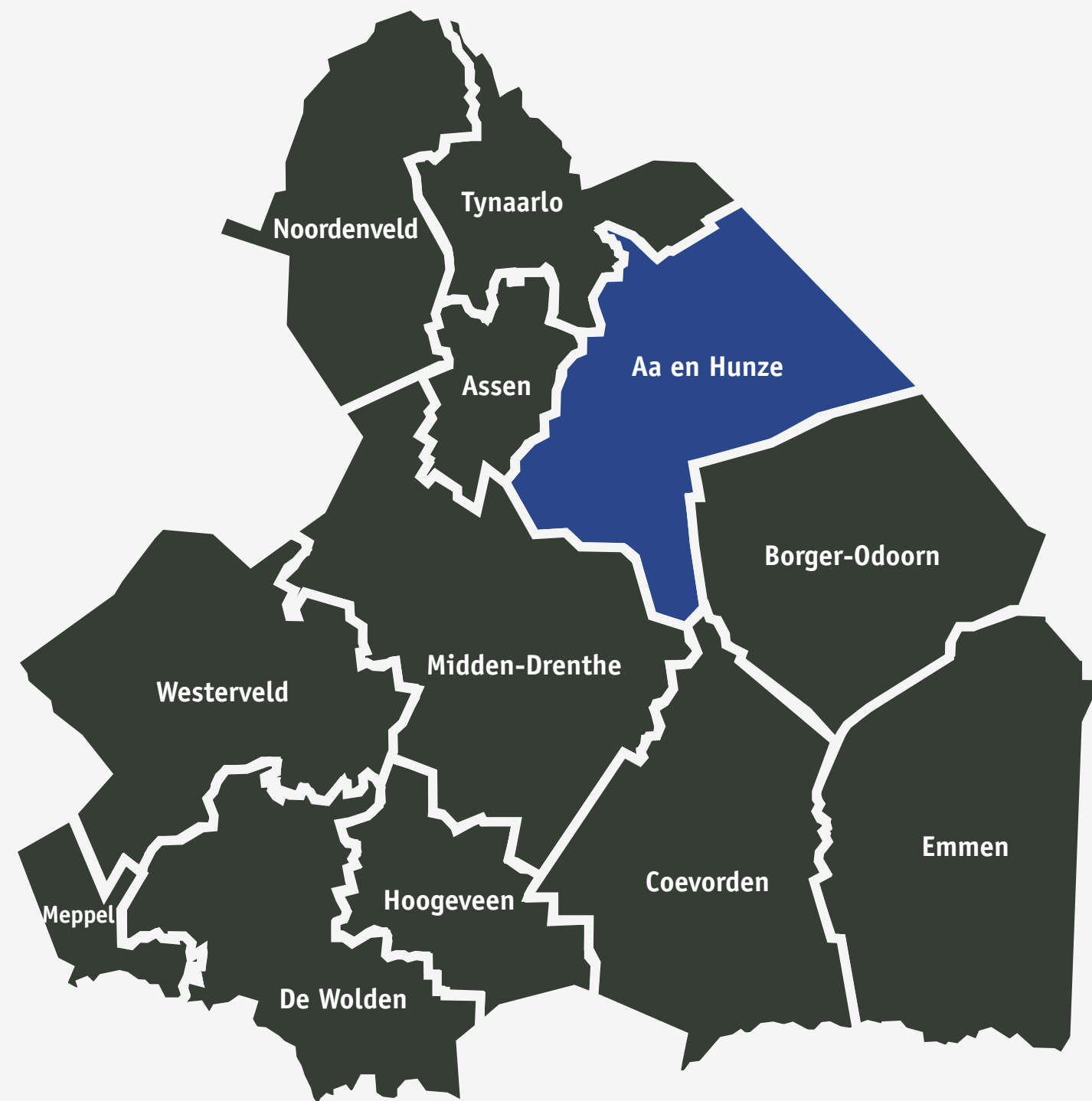
Monitoring en evaluatie
van het proces en
indicatoren

Lokale resultaten
in gemeenten

Begrippenlijst

Focusgebied:

Gieterveen

Thema's:

opgroeien, gezond vitaal ouder worden, mobiliteit, sociale verbinding

Deelnemers werkgroep:

Impuls Welzijn, Stichting Attenta, gemeente Aa en Hunze, GGD Drenthe

Opgeleverde producten:

draaiboek huiskamersessie, 2 dorpsnieuwsbrieven, welkombox voor nieuwe inwoners

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

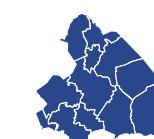
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Hoe is het proces verlopen?

Om inzicht te krijgen in wat er leeft en speelt in het dorp is in overleg met de commissie dorpsbelangen besloten om op verschillende manieren met inwoners in gesprek te gaan:

- met een fietskar, koffie en koek het dorp in. Inwoners op straat direct aanspreken en aanbellen bij huizen.
- huiskameravonden bij inwoners thuis. Deze inwoners zorgden vanuit eigen kennissen- en vriendenkring voor een volle huiskamer;
- behoeftepeiling in groep 7 en 8 van de basisschool in het dorp;
- behoeftepeiling onder jongeren van 12 t/m 18 jaar tijdens een huiskameravond.

De inwoners zijn via een dorpsnieuwsbrief geïnformeerd over de vier thema's die in de gesprekken vooral naar voren kwamen. Daarbij is aan inwoners gevraagd om mee te denken over de verdere uitwerking van de thema's.

In een fysieke bijeenkomst zijn samen met betrokken inwoners de opgehaalde thema's verdiept aan de hand van de volgende vragen:

- Wat gaat goed? Wat is er al?
- Wat gaat er minder? Waar heb je zorgen over? Wat mist er?
- Welke kansen en mogelijkheden zie je?

In een tweede dorpsnieuwsbrief zijn inwoners uit het dorp geïnformeerd over de opbrengst van de fysieke bijeenkomst. Medewerkers van Impuls Welzijn en Stichting Attenta ondersteunen de uitwerking van kansen en mogelijkheden die in de bijeenkomst zijn genoemd.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

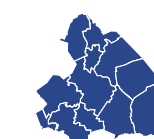
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Wat heeft het opgeleverd?

- Vernieuwing van de speeltuin in het dorp.
- De organisatie van de bestaande jeugdclubs is beter gestroomlijnd en de club is qua aantal deelnemers uitgebreid.
- De naoverhulpgroep van inwoners voor inwoners is tot bloei gekomen.
- Een 'welkombox' voor nieuwe inwoners van het dorp.
- Goede laagdrempelige contacten in het dorp met inwoners en organisaties.
- Zicht op de beleving van inwoners.
- Inzicht in individuele problematiek door laagdrempelig met koffie inwoners te bezoeken die zelf nog geen contact hebben gelegd voor hulp en ondersteuning.

Het direct in gesprek zijn met inwoners stimuleert hun betrokkenheid en biedt mogelijkheden om vragen en wensen vroegtijdig in beeld te krijgen en preventief in te zetten daar waar problemen (dreigen te) ontstaan. Door in gesprek te gaan vanuit het concept Positieve Gezondheid ontstaat bij inwoners meer inzicht in wat er allemaal wél mogelijk is binnen het dorp.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

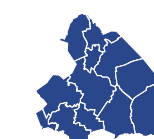
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

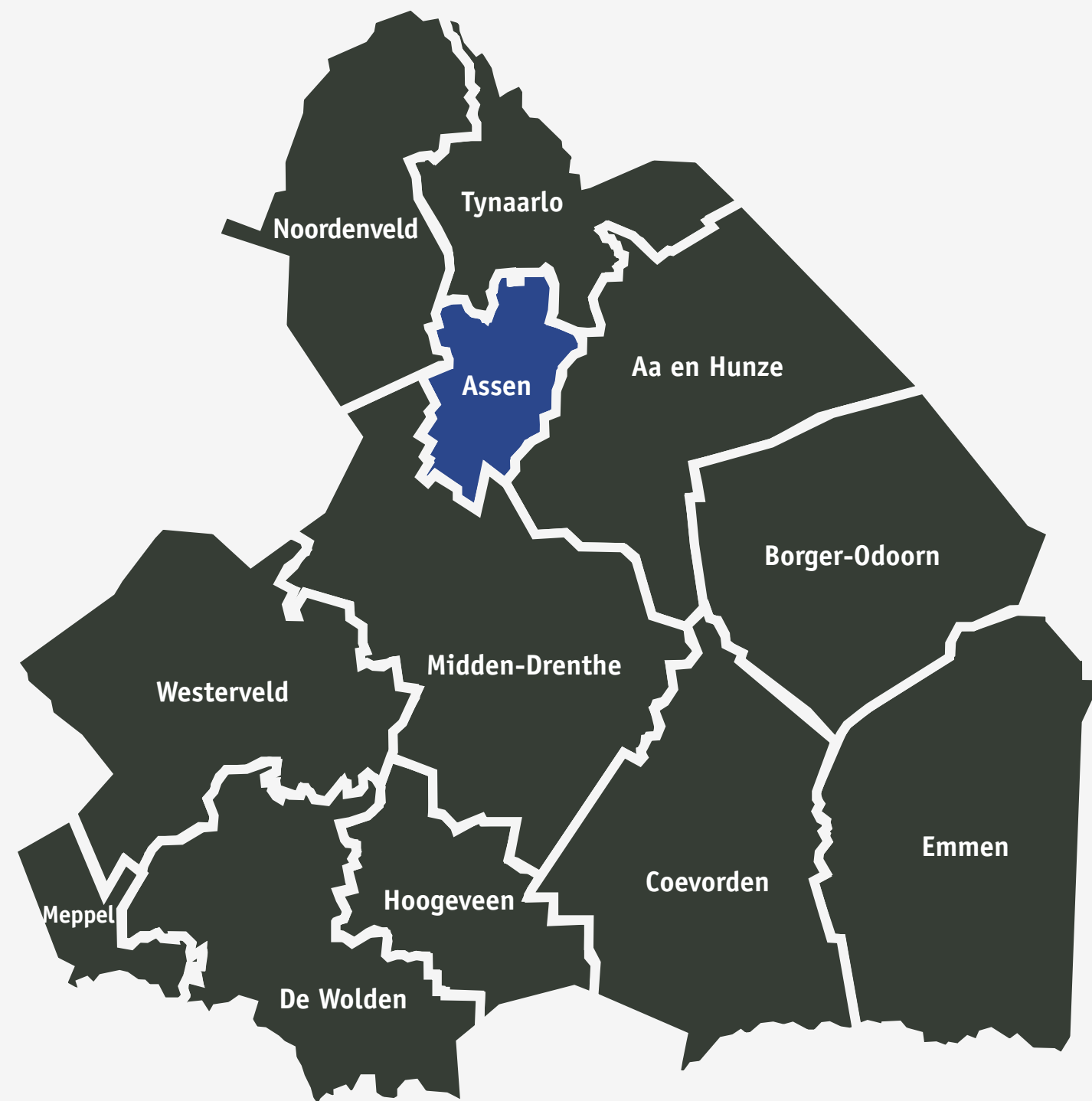
Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Focusgebied:

Pittelo

Thema's:

wijkgerichte netwerkaanpak gezondheid, netwerkaanpak overgewicht volwassenen

Opgeleverde producten:

rapportage over de eerste fase van de proeftuin, procesbeschrijving, werkwijze en protocol centrale zorg coördinator

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

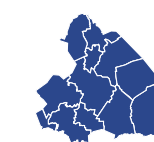
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

Hoe is het proces verlopen?

In de wijk Pittelo is een proeftuin opgezet om te experimenteren met de wijkgerichte netwerkaanpak gezondheid en de netwerkaanpak overgewicht volwassenen. De wijkgerichte aanpak is een collectieve aanpak gericht op gezondheid. De netwerkaanpak overgewicht volwassenen gaat uit van het individu. Door beide samen te brengen wordt een integrale aanpak gezondheid gecreëerd.

Er is gestart met een inventarisatie onder inwoners, organisaties, onderwijs en gemeente om inzicht te krijgen wat in de wijk gaande is en welke wensen er voor de toekomst zijn. In een kick-off bijeenkomst zijn wensen en ideeën verzameld voor activiteiten in de wijk die gezondheid kunnen bevorderen. Op basis daarvan is een plan van aanpak gemaakt voor het experiment. Een aantal initiatieven die wijkbewoners in de kick-off bijeenkomst naar voren brachten, zijn verder begeleid richting realisatie. Inwoners van de wijk zijn via berichten in de wijkkrant geïnformeerd over de initiatieven.

Voor de netwerkaanpak overgewicht volwassenen is met betrokken zorg- en welzijnsprofessionals aan de hand van inzet op de verschillende oorzaken van overgewicht het netwerk in kaart gebracht.

De focus lag verder op het invulling geven aan de rol van centrale zorgcoördinator.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Wat heeft het opgeleverd?

- Een drietal speerpunten voor initiatieven, door wijkbewoners aangedragen, als basis om verder mee aan de slag te gaan.
- Invulling van taak, rol en uitvoering van de centrale zorgcoördinator, 30 individuele gesprekken.
- Een netwerk van stakeholders dat met elkaar aan de slag wil rond het thema gezondheid.
- Sterkere samenwerking tussen eerstelijns- en welzijnsprofessionals.
- Verdiepende verbinding tussen de zorg en het sociaal domein.

We hebben geleerd hoe we in een wijk de beweging op gang brengen om rond het thema gezondheid samen aan de slag te gaan. Stakeholders zijn zich meer bewust geworden van wat de netwerkaanpak gezondheid kan opleveren voor de wijk en voor henzelf. In het kader van de netwerkaanpak overgewicht hebben we geleerd dat spreken over overgewicht nog geen gemeengoed is en dat de toeleiding naar een centrale zorgcoördinator een grote stap is. Geen casus is gelijk en bij het uitvoeren van een individueel plan is nog onvoldoende zicht op de mogelijkheden van zelfmanagement en het netwerk.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

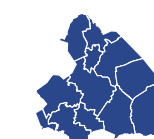
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

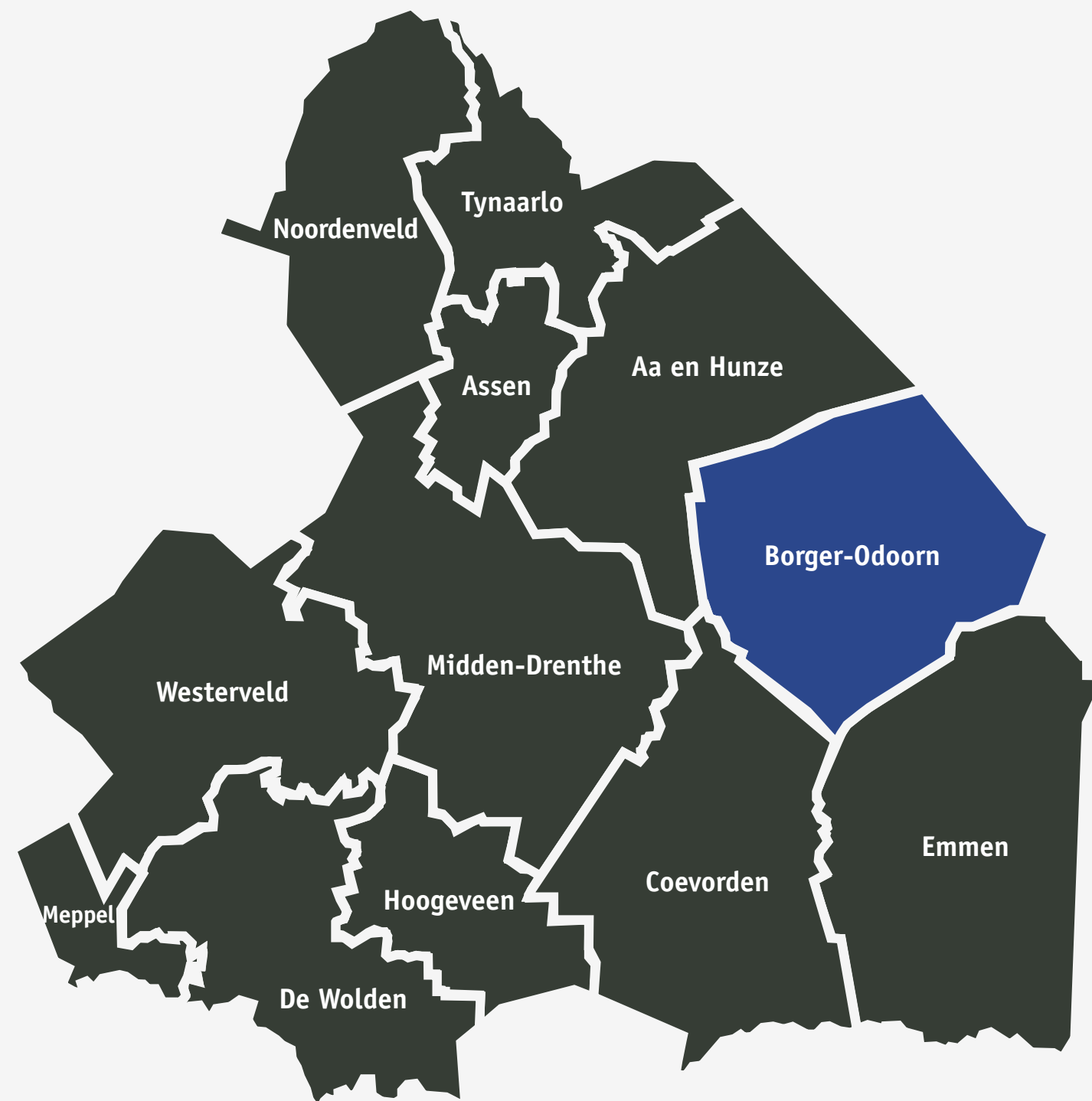
Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

Focusgebied:

gestart in Nieuw-Buinen, daarna verbreedt naar de hele gemeente

Beleid en interventies:

sport en gezondheidsakkoord, Cool2beFit mini

Deelnemers werkgroep:

Welzijnsstichting, sociaal team, gemeente Borger-Odoorn, GGD Drenthe, scholen, dorpsbelangen

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

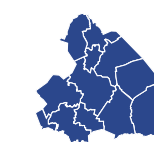
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

Hoe is het proces verlopen?

De werkgroep heeft een dialogosessie met professionals georganiseerd. Daarin is uitgelegd wat het project inhoudt en zijn gezamenlijke thema's geformuleerd. In een vervolgbijeenkomst is met inwoners besproken of ze de thema's herkennen. Met hen zijn de thema's geprioriteerd. De interventie Cool2beFit mini is gestart. Kinderen van 4 tot en met 6 jaar bewegen, onder begeleiding, samen met hun ouders. Daarbij is ook aandacht voor mentale gezondheid.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

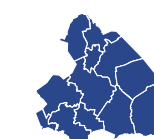
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Wat heeft het opgeleverd?

Binnen de gemeente is een goedlopende interventiemix op sport en bewegen. Cool2beFit mini en de werkwijze van het project 'Aan de slag met preventie' zijn hierin geïntegreerd.

We hebben meer inzicht en zijn ons meer bewust van de opgaven in ons gebied. Zowel de wijkgezondheidsprofielen als de dialoogsessies met onze partners hebben daar inzicht in gegeven.

De interventiemix op sport en bewegen kunnen we verbreden naar andere thema's.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

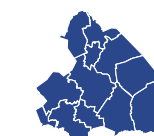
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

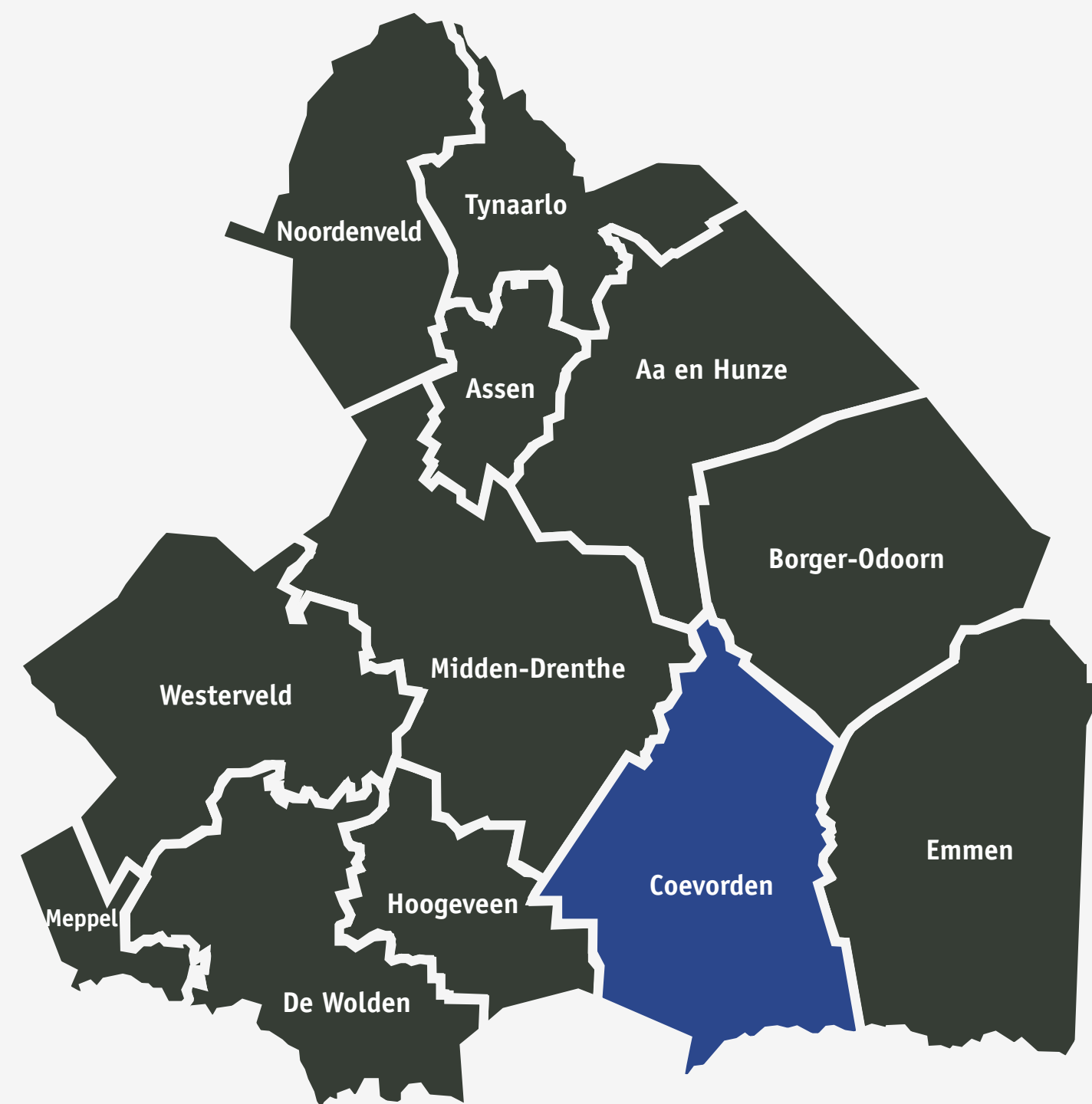
Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Focusgebied:

één wijk en één dorpskern

Thema's:

versterken gezondheid van jongeren en jonge moeders, eenzaamheid, langer thuis blijven wonen en het vergroten van maatschappelijke betrokkenheid

Deelnemers werkgroep:

partners/professionals en beleidsambtenaren van de gemeente verenigd in het 'Vitaliteitsnetwerk'

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Welke interventies zijn ingezet?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

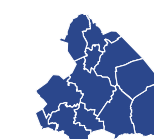
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Hoe is het proces verlopen?

Op basis van de wijkgezondheidsprofielen heeft het Vitaliteitsnetwerk een wijk en dorpskern gekozen om mee aan de slag te gaan.

In de wijk zijn jongerenwerk en opbouwwerk als de betrouwbare gezichten in de wijk ingezet om aanvullende informatie te verzamelen. Dit sluit aan bij de [aanbevelingen uit een onderzoek dat Social Envoy/TGO in de gemeente heeft gedaan.](#)

In de dorpskern is samen met Dorpsbelangen een aantal dialoogsessies georganiseerd met inwoners, professionals, partners en beleidsmedewerkers. In de dialoogsessies zijn de wijkgezondheidsprofielen besproken en is opgehaald waar mensen in de praktijk tegenaan liepen.

Zowel in de wijk als in de dorpskern zijn vervolgens gezamenlijk thema's gekozen om mee aan de slag te gaan.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Welke interventies zijn ingezet?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

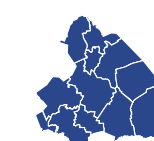
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Welke interventies zijn ingezet?

In de woonwijk is de werkwijze van jongerenwerkers en buurtsportcoaches verrijkt met elementen uit het IJslandse preventiemodel. Gericht op jonge moeders is een mix van verschillende interventies ingezet, waaronder een kookgroep en Voel je Goed.

In de dorpskern zijn verschillende interventies ingezet rondom de thema's:

- eenzaamheid: bijvoorbeeld een bakkie troost bij de begraafplaats en er is een boekje verschenen met een overzicht van zorgorganisaties en recreatieve activiteiten;
- langer thuis blijven wonen: aansluiten bij de werkgroep wonen;
- het verhogen maatschappelijke betrokkenheid.

De borging van een aantal activiteiten/interventies zoals een aanpak omtrent eenzaamheid en het programma 'Voel je goed' krijgt op dit moment een vervolg.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Welke interventies zijn ingezet?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethodek

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

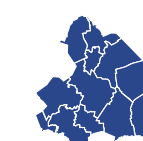
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Wat heeft het opgeleverd?

- De interventies zijn grotendeels geborgd in het werk van de jongerenwerkers, buurtsportcoaches en opbouwwerkers.
- In de woonwijk krijgen de inzichten, ervaringen en interventies een plek binnen het programma 'Kansrijk Opgroeien'.
- De werkgroep in de dorpskern ontwikkelt zelf nieuwe initiatieven rond eenzaamheid. Zo gaan bijvoorbeeld kappers, bibliotheken en andere organisaties hierover meer het gesprek aan met hun klanten. Vrijwilligers helpen andere mensen en krijgen daarbij ondersteuning vanuit het welzijnswerk.

Wijkprofielen en dialogotafels zijn goede instrumenten om in gesprek te gaan met de mensen om wie het gaat en professionals/partners.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Welke interventies zijn ingezet?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

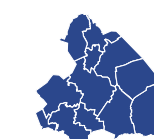
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

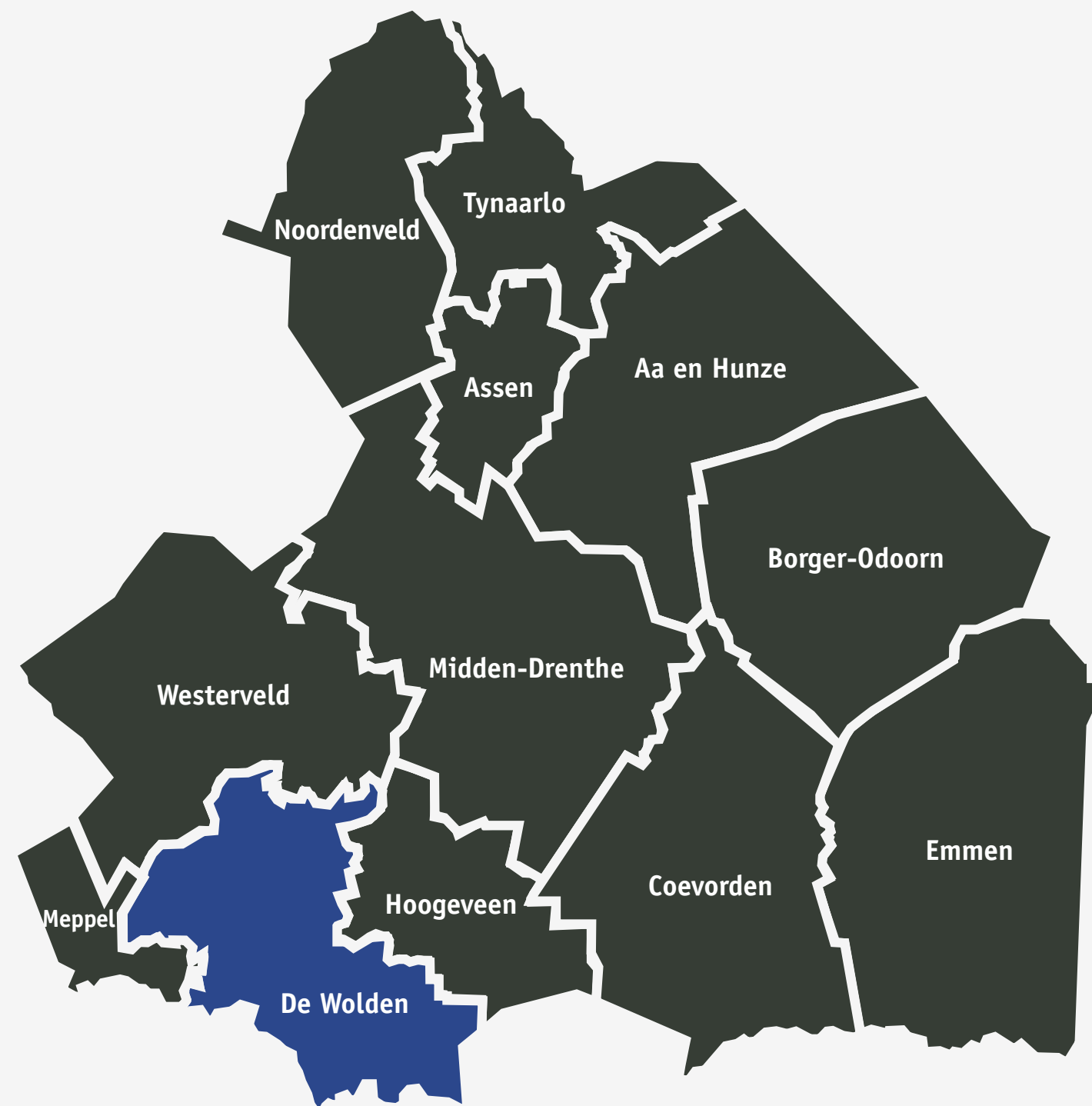
Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Focusgebied:

zowel het dorp Ruinen als gemeentebreed

Thema's:

eenzaamheid/bevorderen sociale binding en (zelf)redzaamheid

Beleid en interventies:

gezondheidsgesprekken met inwoners op basis van het concept Positieve Gezondheid

Deelnemers werkgroep:

Welzijn De Wolden, gemeente De Wolden, zorgorganisaties, Drenthe Beweegt en GGD Drenthe

Opgeleverde producten:

format voor het voeren van de gezondheidsgesprekken, plan van aanpak thema eenzaamheid

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

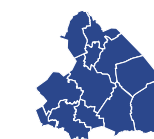
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Hoe is het proces verlopen?

In het dorp Ruinen was al een project 'Positieve Gezondheid' gestart. Daar zijn de nieuwe initiatieven van 'Aan de slag met preventie', 'Drenthe Beweegt' en 'Gezonde Wijken' mee verbonden. Zo ontstond het overkoepelende project: 'Ruinen Positief Gezond'.

Met inwoners uit het dorp zijn gezondheidsgesprekken gevoerd. Welzijn De Wolden ondersteunt initiatieven die voortkomen uit de inzichten die in de gezondheidsgesprekken zijn opgedaan. Zo is bijvoorbeeld de weggeefwinkel 'Noppes' gerealiseerd in het dorp.

In de gezondheidsgesprekken werd het gemis aan sociale binding meermalen benoemd. Dat thema is gemeente breed opgepakt in een werkgroep.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht
werkmethode

1

Beeld van het gebied
(kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid
(kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's
en daar doelen op bepalen

4

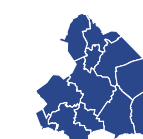
Plan voor passende mix van
interventies op de gekozen
thema's

5

Realiseren van uitvoering
van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie
van het proces en
indicatoren

Lokale resultaten
in gemeenten

A

Begrippenlijst

Wat heeft het opgeleverd?

- De gezondheidsgesprekken hebben inzicht gegeven in hoe inwoners uit het dorp hun gezondheid ervaren en wat daarop van invloed is.
- Het proces rond de organisatie van de gesprekken heeft het lokale netwerk en de interne samenwerking binnen organisaties versterkt.
- De geleerde lessen worden meegenomen in een gemeente brede uitrol onder de naam 'De Wolden Positief Gezond'.
- De gemeente heeft zich aangesloten bij het landelijke programma 'Eén tegen eenzaamheid'.
- Er is rond het thema eenzaamheid een werkgroep met uitvoerende professionals ontstaan. De trekkersrol is belegd bij Stichting De Wolden.
- Preventie staat nu sterker op de beleidsagenda.

We hebben ervaring opgedaan met het betrekken van inwoners. De verschillende projecten/trajecten die in het dorp liepen hebben we leren verbinden tot een gezamenlijke werkwijze.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

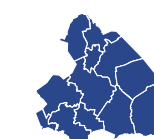
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Focusgebied:

Erica, Nieuw-Amsterdam/Veenoord en Schoonebeek (De Velden)

Beleid en interventies:

Welzijn op recept, Voel je goed, Positieve gezondheid, Fittest ouderen, Diabetes challenge, Gezonde Supers en Gezonde Scholen

Deelnemers werkgroep:

Sedna, Proscop, GGD Drenthe, ambtenaren gemeente Emmen (gezondheid, fysiek, sport, gebiedscoördinator, statistiek), hoofdaanbieder en huisartscoördinator (tevens huisarts in de gemeente)

Opgeleverde producten:

evaluatie pilot Welzijn op recept

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

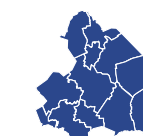
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

Hoe is het proces verlopen?

Met dorpsteams in de kernen Erica, Nieuw-Amsterdam/ Veenoord en Schoonebeek zijn dialogotafels gehouden over gezondheid. Hierbij waren zowel professionals als inwoners (veelal vanuit erkende overlegpartners) aanwezig. Aan de hand van wijkgezondheidsprofielen van de GGD is gesproken over hoe gezondheid wordt ervaren in de dorpen.

Met schoolmaatschappelijk werk en de jeugdgezondheidszorg is gesproken over de gezondheidssituatie in het gebied De Velden. Welzijnsorganisatie Sedna en andere maatschappelijke partners in het gebied hebben een vragenlijst voor inwoners verspreid. Hierop is door inwoners uit alle dorpen in De Velden gereageerd.

Alle opgehaalde informatie is overkoepelend besproken in de werkgroep 'Aan de slag met preventie'. Vervolgens is er een nieuwe ronde van dialogotafels in de dorpen Nieuw-Amsterdam/ Veenoord, Erica en Schoonebeek gehouden om tot een gedragen prioritering van thema's te komen.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

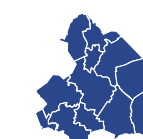
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Wat heeft het opgeleverd?

- De samenwerking tussen de professionele partijen in het gebied is op het terrein van maatschappelijke vraagstukken verbeterd. Ze weten elkaar beter te vinden, verbinden waar nodig en zorgen voor terugkoppeling naar elkaar. Daarmee ligt er een goede basis om samen te werken aan gezondheidsvraagstukken vanuit het brede perspectief van positieve gezondheid.
- De evaluatie van de pilot Welzijn op Recept is positief ontvangen. Ook in andere gebieden in de gemeente is behoefte aan dit concept. In 2023 worden de mogelijkheden voor bredere inzet verkend.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

Samenwerken in een netwerkaanpak werkt.

0

Overzicht werkmethodiek

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

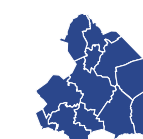
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

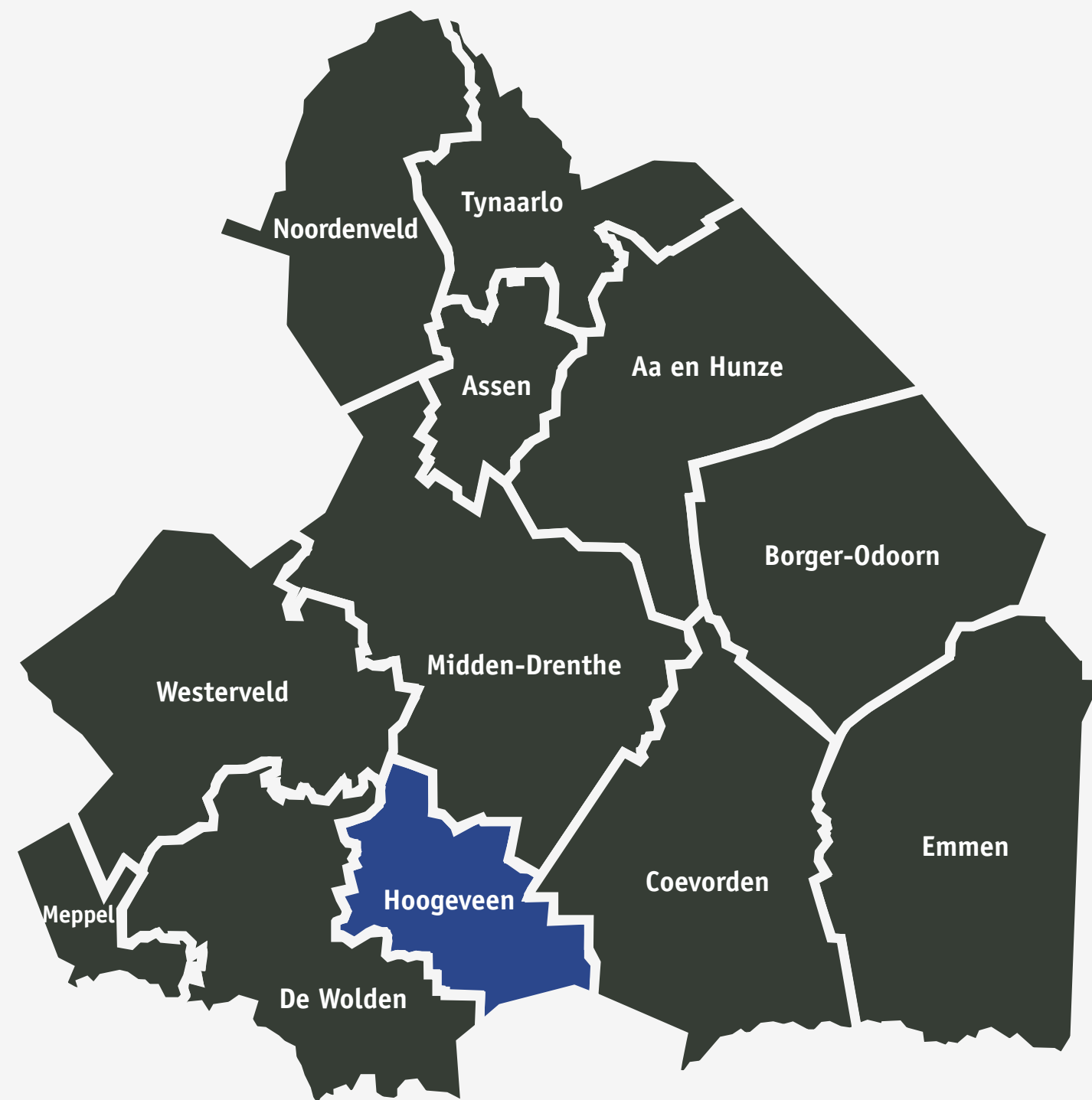
Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Focusgebied:

Krakeel

Thema's:

voeding en gezond gewicht

Beleid en interventies:

o.a. Superchefs, Cool2Bfit, peutergym, fit in Krakeel en 'eetweetjes'

Deelnemers werkgroep:

Welzijnswerk, kinderopvang, basisonderwijs, Alfa-College, GGD Drenthe, Gezonde wijken, gemeente Hoogeveen

Opgeleverde producten:

eetweetjes

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

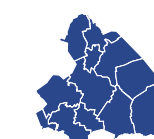
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Hoe is het proces verlopen?

Samen met het project Gezonde wijken zijn in een aantal wijken gesprekstafels met professionals en inwoners georganiseerd om gezondheidsgegevens te bespreken. Inwoners herkenden niet dat een groot deel van hen overgewicht had. Er is daarom de keuze gemaakt in de wijk Krakeel verder te gaan met het thema gewicht met als eerste focus lekker, betaalbaar en gezond eten.

In de wijk lopen verschillende interventies rond voeding en bewegen, zoals Superchefs. Het idee is om vanuit deze interventies enthousiaste deelnemers/ouders te vinden en met hen samen te werken aan een interventiemix gericht op gezonde voeding en bewegen die goed aansluit op inwoners in de wijk. Mogelijk kunnen deelnemers/ouders zich als ambassadeur voor gezondheid inzetten en zo andere inwoners bewust maken van het belang van een gezond gewicht en hoe daaraan te werken.

Op basis van de Smederij enquête zijn in 2021 gesprekken met inwoners en professionals gevoerd. Hierin komt voor de wijk Krakeel het thema financiën naar voren. Er komt een integrale aanpak, waarin zowel het proces vanuit de Smederijen, Gezonde Wijken als Aan de slag met Preventie een plek krijgt.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

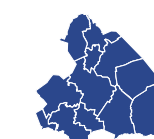
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Wat heeft het opgeleverd?

- Professionals weten elkaar te vinden als het gaat om het thema lekker, gezond en betaalbaar eten en bewegen.
- Samenwerking met traject van de Smederijen op financiën. Dit is in tijden van hoge energieprijzen en inflatie een belangrijk thema voor inwoners in de wijk. Bestaanszekerheid is van invloed op gezondheid van inwoners. Mogelijk creëert dit op langere termijn ook ruimte bij inwoners om zelf actief aan de slag te gaan met een gezonde leefstijl.

Door inspanningen op één wijk te focussen in plaats van op de hele gemeente kan je beter in co-creatie werken aan de behoefte en vraag van inwoners. Hoe zet je samen een plan op en wie kan wat vanuit eigen inzet bijdragen? Zo ontstaat uiteindelijk een passende aanpak. Het blijft (zeker in tijden van corona) lastig om met inwoners in gesprek te komen en hen te enthousiasmeren om zich als ambassadeur voor gezondheid in te zetten.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

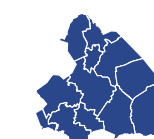
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Thema's:

armoede in relatie tot gezondheid

Beleid en interventies:

ontwikkeling van een vrouwensupportgroep, inbedding van de gecombineerde leefstijlinterventie (GLI), verkenning Voel je Goed, lokaal preventieakkoord, uitvoeringsplan laaggeletterdheid

Deelnemers projectgroep:

JOGG-regisseur en projectleider buurtsportcoaches, SportDrenthe, GGD Drenthe, ervaringsdeskundige armoede en sociale uitsluiting, beleidsadviseur gezondheid en sport en beleidsregisseur sociaal domein gemeente Meppel

Opgeleverde producten:

Plan van aanpak 'Aan de slag met preventie', plan van aanpak 'lokaal preventieakkoord', uitvoeringsplan laaggeletterdheid

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

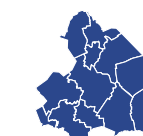
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Hoe is het proces verlopen?

Vanuit het gesprek met inwoners, professionals en inzicht in de lokale gezondheidssituatie en bestaande preventie aanpak zijn thema's geprioriteerd. Deze fase is afgesloten met een plan van aanpak voor fase 2, waarin de integrale werkwijze, continue dialoog met inwoners, het bereiken van kwetsbare inwoners en toegankelijkheid centraal staan.

In fase 2 is de vrouwensupportgroep verder ontwikkeld. Dit werd begeleid door de beleidsadviseur armoede van de gemeente. De ervaringsdeskundige armoede en sociale uitsluiting is in gesprek gegaan met deelnemers aan de vrouwensupportgroep over wat zij graag verder wilden ontwikkelen. Op basis daarvan heeft ze initiatief genomen om aanvullend op de bestaande bijeenkomsten een erkende interventie van Indigo in te zetten gericht op het vergroten van assertiviteit.

Daarnaast is ingezet op de inbedding van de gecombineerde leefstijl interventie (GLI) in de bestaande structuren van gemeente Meppel. Vanuit halfjaarlijkse evaluatie wordt dit doorontwikkeld.

De implementatie van de Interventie 'Voel je goed' is verkend. Het bleek dat de doelgroep die mogelijk laaggeletterd is nog onvoldoende in beeld is. Gemeente en partners kunnen daardoor onvoldoende toe leiden naar 'Voel je Goed'. De gemeente investeert nu eerst in de signalering vanuit een uitvoeringsplan specifiek op aanpak laaggeletterdheid.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

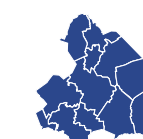
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Wat heeft het opgeleverd?

- Start van een tweede vrouwensupportgroep met deelname van vrouwen die al lange tijd leven met een minimum inkomen. De groep komt elke twee weken bij elkaar en wordt bijgestaan door een coach en ervaringsdeskundige. De andere week is er individuele coaching.
- Inzicht vanuit inwonersperspectief en waarde daarvan voor doorontwikkeling van beleid en het inzetten op concrete weloverwogen interventies.
- Vertaling van inzichten uit het proces en focusbepaling naar nieuwe beleidstrajecten: lokaal preventieakkoord, lokaal sportakkoord, inzet buurtsportcoaches en inzet van extra coronamiddelen vanuit het Rijk voor de sportakkoorden.

De gebleken toegevoegde waarde van de inzet van ervaringsdeskundigheid armoede en sociale uitsluiting heeft ervoor gezorgd dat de ervaringsdeskundige vast in dienst is gekomen bij de gemeente en er een motie is aangenomen om ervaringsdeskundigheid verder uit te breiden.

De ervaring die we hebben opgedaan met het betrekken van inwoners is van meerwaarde in het verder vormgeven van inwonersparticipatie bij beleidsprocessen van de gemeente. De methodiek die binnen het project 'aan de slag met preventie' is toegepast kan een effectieve vorm zijn om te werken aan preventie. Daarvoor moeten lijnen binnen de gemeente die zich richten op preventie en zorg nog beter met elkaar verbonden worden. Dit krijgt vervolg binnen het lokaal preventieakkoord.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

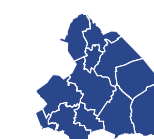
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

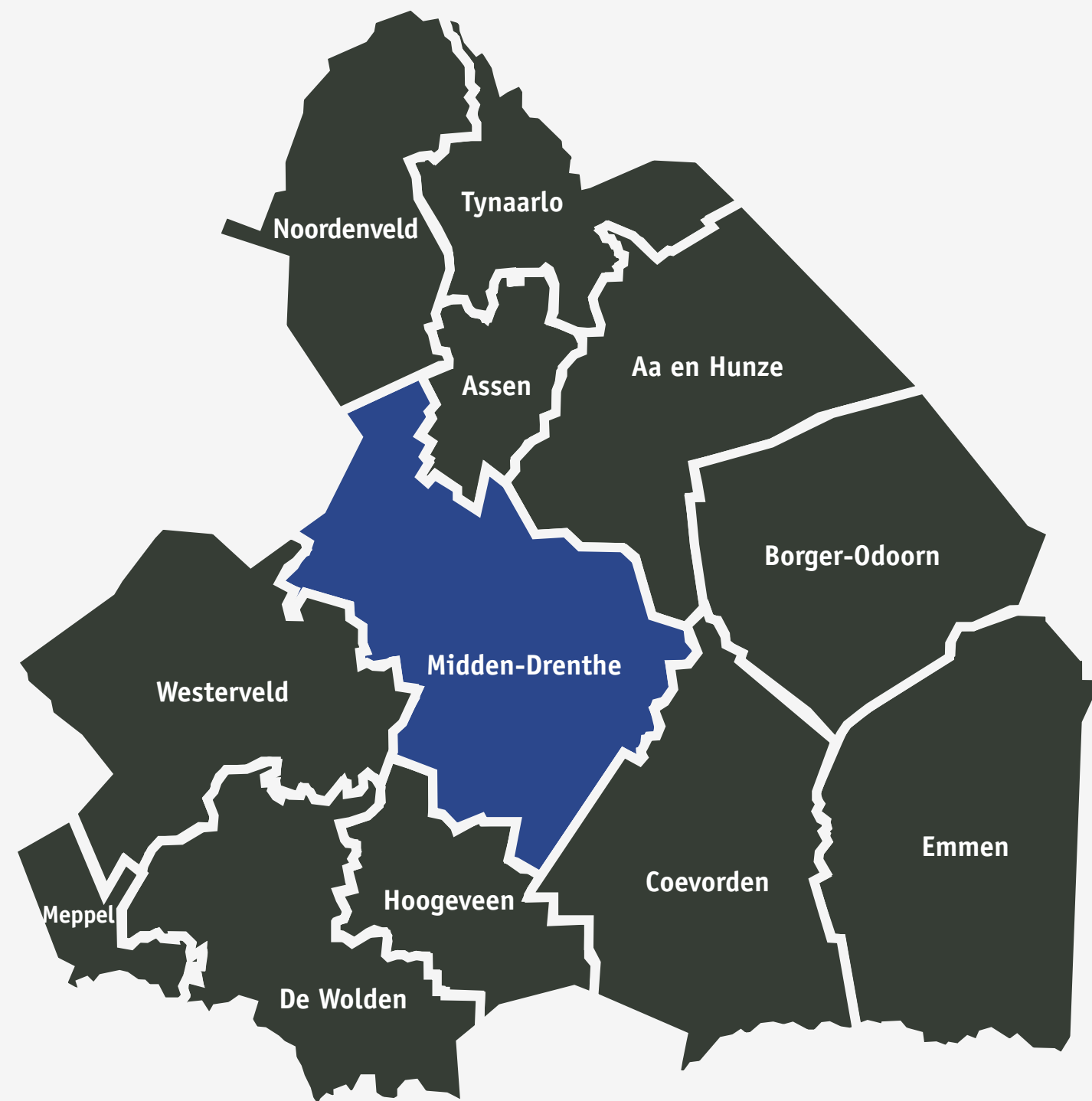
Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Focusgebied:

Beilen-West

Thema's:

eenzaamheid en sociaal welzijn

Beleid en interventies:

gezondheidsambassadeurs

Deelnemers kerngroep:

Welzijnswerk Midden-Drenthe, SportDrenthe, GGD Drenthe, gemeente Midden-Drenthe

Opgeleverde producten:

plan van aanpak voor intern gebruik, beschrijving van de scholing van de ambassadeurs, flyer voor werving van vrijwilligers, filmpje met uitleg over het werken met gezondheidsambassadeurs.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

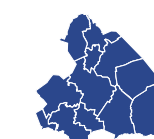
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

Hoe is het proces verlopen?

Aan de hand van de wijkgezondheidsprofielen is gesproken met lokale professionals in Beilen-West. Met een enquête is in het gebied opgehaald wat er leeft en waar behoefte aan is. De kerngroep heeft op basis van alle verzamelde gegevens bepaald op welke thema's in te zetten en hoe dat aan te pakken. De interventie 'Gezondheidsambassadeurs' is ingezet en wordt uitgevoerd door Welzijnswerk Midden-Drenthe. Er zijn vrijwilligers (gezondheidsambassadeurs) geworven en getraind. Bij het vormgeven van de scholing is gebruik gemaakt van alles wat er in Midden-Drenthe wordt aangeboden binnen het netwerk van Welzijnswerk Midden-Drenthe.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

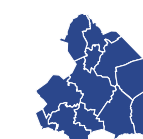
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Wat heeft het opgeleverd?

- Tien enthousiaste ambassadeurs bij de start en 2 trainingsbijeenkomsten. Er zijn op dit moment nog vier ambassadeurs actief in Beilen. Zij hebben ondanks corona enkele activiteiten geïnitieerd.
- Werving van nieuwe gezondheidsambassadeurs wordt opgestart.
- De kerngroep blijft bestaan. Dit bevordert de onderlinge samenwerking en het leggen van verbindingen.
- Samenwerking op het gebied van preventie en gezondheid is hoger op de agenda gekomen in de gemeente.

Het werven van ambassadeurs werkt goed door gebruik te maken van contacten binnen het brede netwerk dat Welzijnswerk Midden-Drenthe heeft, door het voeren van persoonlijke gesprekken en via-via. Je hebt een projectleider nodig die kan aanjagen en ambassadeurs betrokken houdt. Door de coronamaatregelen is vooral gezocht naar wat wél mogelijk was, om zo energie en mensen te behouden die zich in hun eigen omgeving willen inzetten om gezondheid te bevorderen.

Elkaar kennen en samen aan de slag gaan, draagt positief bij aan de samenwerking tussen gemeente en de andere bij het project betrokken partijen. Zo is het leggen van verbindingen en gebruik maken van elkaars expertise en netwerk makkelijker geworden.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

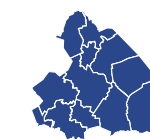
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

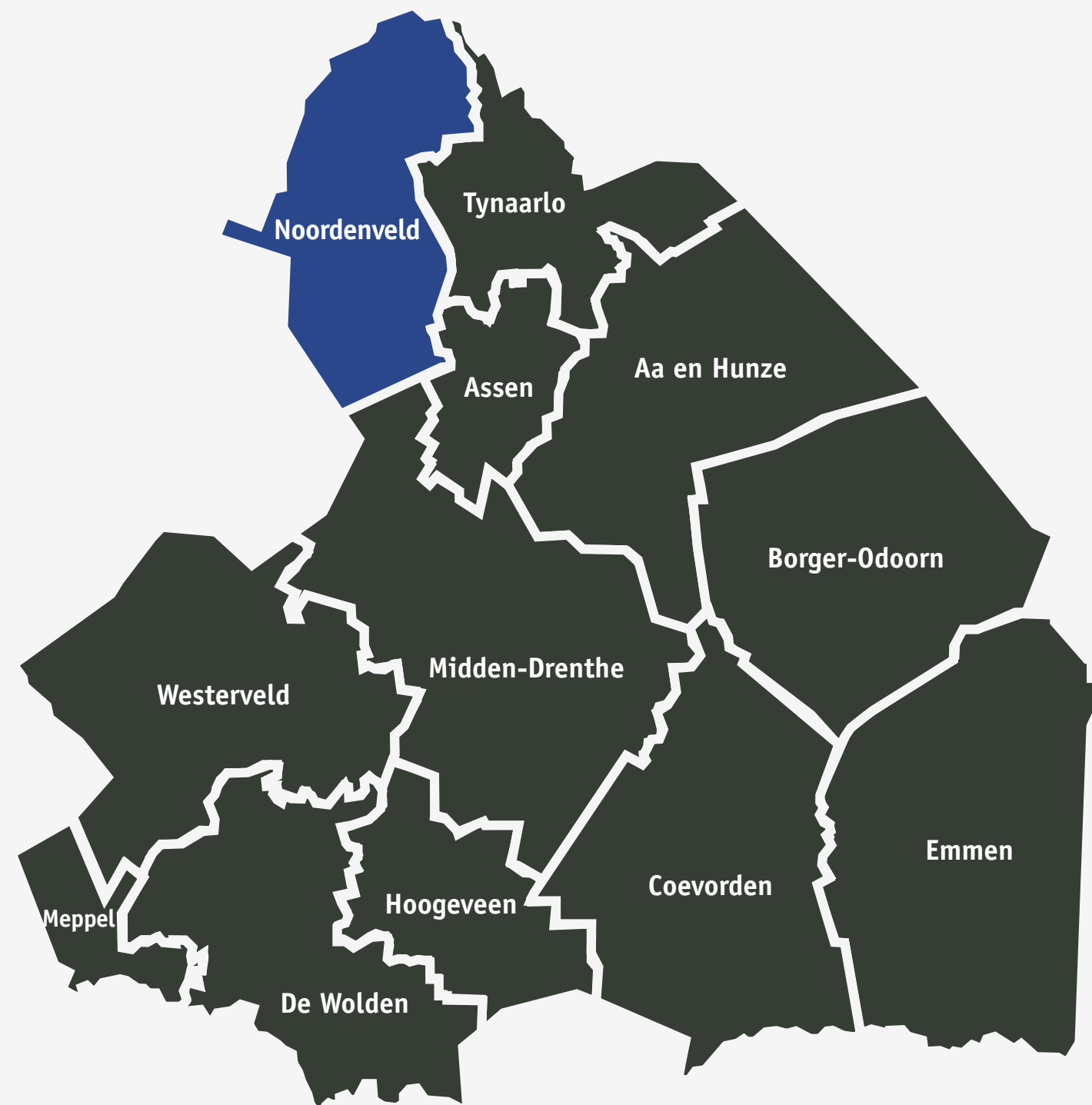
Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Focusgebied:

hele gemeente

Thema's:

gezonde leefstijl in relatie tot laaggeletterdheid

Beleid en interventies:

Voel je Goed

Deelnemers werkgroep:

Welzijn in Noordenveld, diëtiste van AVS, Taalhuis Noordenveld

Opgeleverde producten:

flyers, filmpjes voor werving en certificaat voor deelname aan 'Voel je Goed', evaluatie van de pilot

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

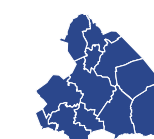
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Hoe is het proces verlopen?

Om de doelgroep laaggeletterden te kunnen bereiken en tevens activiteiten aan te bieden is vanuit de samenwerking met o.a. Taalhuis Noordenveld en gemeente een aantal professionals en vrijwilligers opgeleid om Voel je goed te mogen geven. Er zijn flyers, filmpjes e.d. gemaakt om deze doelgroep te bereiken en te interesseren voor deelname aan de lessen. De lessen zijn gestart in de vorm van een pilot. De pilot is geëvalueerd en de leerpunten worden meegenomen in een vervolg.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

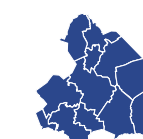
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

Wat heeft het opgeleverd?

- Zes personen zijn gestart met de twintig lessen van Voel je Goed. Ze hebben kunnen leren hoe ze een gezonde leefstijl kunnen opbouwen en/of aanpassingen kunnen aanbrengen. Deelnemers ervoeren ook de onderlinge gesprekken als leerzaam, ze lopen tegen dezelfde dingen aan en hebben tips kunnen uitwisselen.
- Laaggeletterdheid is gemeentebreed onder de aandacht gebracht bij inwoners en professionals.

Het is waardevol en leerzaam om als professionals en inwoners samen in gesprek te gaan over laaggeletterdheid.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

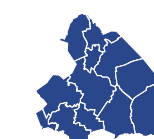
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

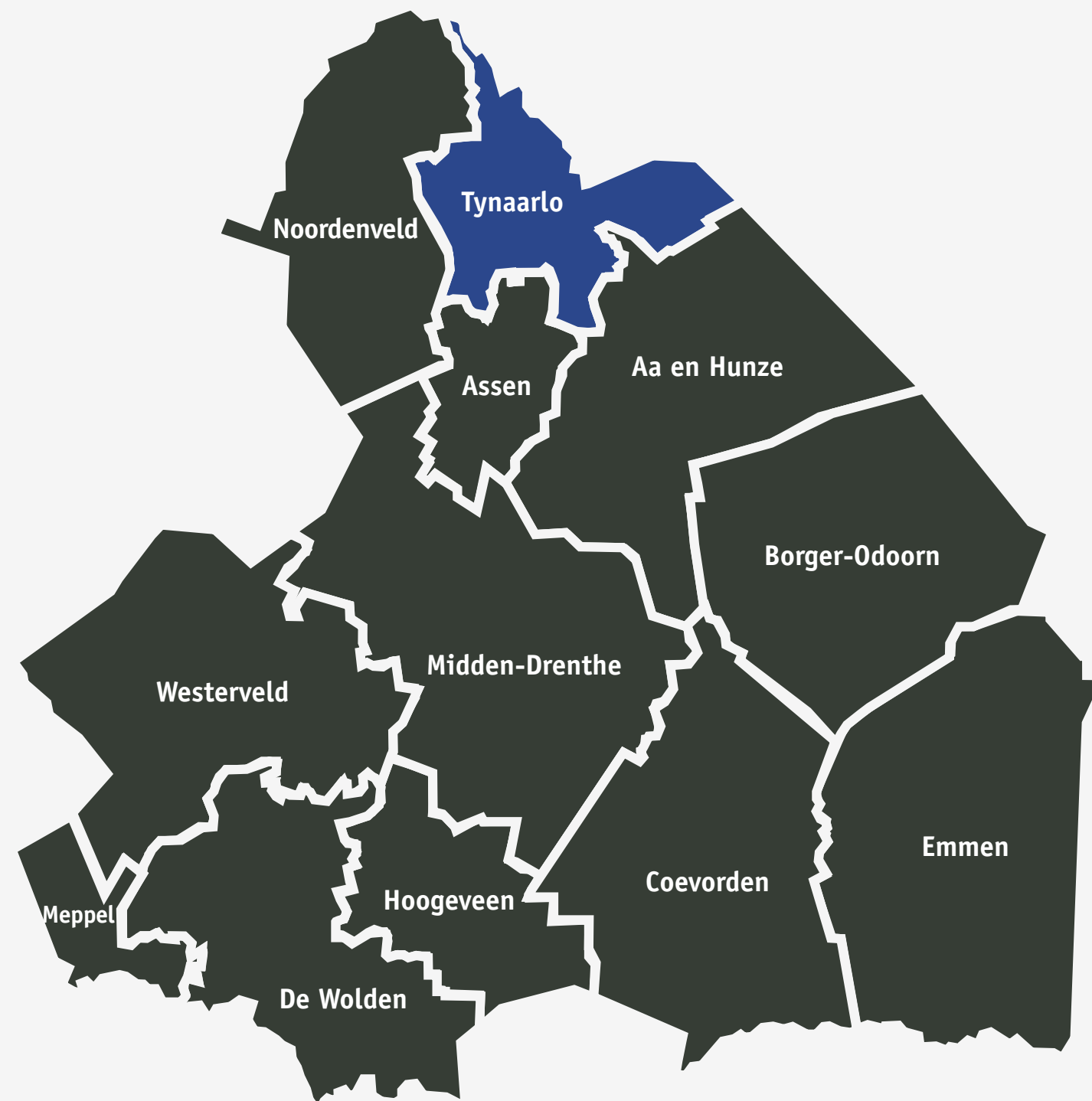
Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Focusgebied:

de drie kernen binnen de gemeente

Beleid en interventies:

Gezond en Fit ouder worden en start overleg Jeugd en Gezondheid

Deelnemers werkgroep:

gemeente Tynaarlo (met vertegenwoordiging vanuit beleid, buurtsportcoaches en College), SportDrenthe en GGD Drenthe

Opgeleverde producten:

jaarlijkse verslagen over de uitvoering van Gezond en Fit ouder worden

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

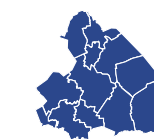
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Hoe is het proces verlopen?

Op basis van gesprekken met professionals uit verschillende kernen is een plan van aanpak opgesteld. Grofweg bestaat het plan uit 2 onderdelen:

- De erkende interventie 'Gezond en fit ouder worden' uitrollen in Tynaarlo. Het bestaat uit een fitheidstest en een persoonlijk adviesgesprek op één dag. In de coronatijd heeft een aangepaste versie plaatsgevonden door alleen adviesgesprekken thuis of op locatie aan te bieden.
- Meer integraal werken aan positieve gezondheid, met in 2020 focus op de doelgroep jongeren, 2021 op volwassenen en 2022 op senioren. Hiervoor is een overleg 'Jeugd en Gezondheid' gestart. Het overleg is bedoeld om jongeren die het nodig hebben, beter te kunnen vinden en te helpen. In het overleg wordt besproken waar partners elkaar in kunnen versterken en kunnen specifieke cases naar elkaar doorgezet worden.

In beide projecten is het gedachtengoed Positieve Gezondheid verweven.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht
werkmethodiek

1

Beeld van het gebied
(kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid
(kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's
en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van
interventies op de gekozen
thema's

5

Realiseren van uitvoering
van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie
van het proces en
indicatoren

Lokale resultaten
in gemeenten

A

Begrippenlijst

Wat heeft het opgeleverd?

- Gezond en Fit ouder worden is inmiddels een jaarlijks programma over de drie kernen van de gemeente Tynaarlo, doelgroep 70+.
- Een 'los' adviesgesprek thuis of op locatie is structureel als optie toegevoegd aan het bestaande traject. Op deze manier wordt een nog grotere doelgroep bereikt.
- Doorstroming vanuit Gezond en Fit ouder worden naar MBVO (Meer Bewegen Voor Ouderen) lessen, bestaande sportverenigingen en nieuwe wandel/sportgroepen (OldStars). Daarnaast worden via de interventie 'Gezond en Fit ouder worden' soms ook nieuwe vrijwilligers of maatjes voor de welzijnsorganisatie gevonden en weten mensen de koffieochtenden beter te vinden.
- Inwoners gaan meer bewegen en/of zijn zich bewuster van een gezonde leefstijl.
- In elke kern van de gemeente is een overleg ontstaan met o.a. buurt- en cultuurcoaches, jongerenwerkers, team Jeugd, POH-ers en wijkagenten. De onderlinge samenwerking is hierdoor verbeterd en zaken worden meer integraal, vanuit de verschillende expertises, bekeken en opgepakt.

Als je tijd investeert in samenwerking levert dit positieve resultaten op voor de inwoner. Verschillende afdelingen/organisaties/vrijwilligers weten elkaar beter te vinden.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

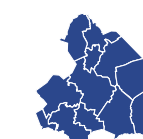
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Focusgebied:

Vledder en Wilhelminaoord

Thema's:

eenzaamheid en bewegen, met name gericht op doelgroep ouderen

Beleid en interventies:

Sociaal Vitaal, In Balans, Grip en Glans

Deelnemers werkgroep:

Opgeleverde producten: flyers, draaiboek, teksten voor de website en social media

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

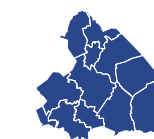
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Hoe is het proces verlopen?

Vanuit informatie over de bevolkingsopbouw en de behoefte onder inwoners op het gebied van preventie is ervoor gekozen om de interventie Sociaal Vitaal te implementeren. Er is voor gekozen om in de twee kernen met de oudste populatie te starten. In één van de beide kernen is bovendien de sociaal economische positie van inwoners lager.

Er is een startbijeenkomst georganiseerd voor alle lokale partijen, dorpsbelangen, Welzijnsorganisatie, zorginstellingen, inwoners en andere geïnteresseerden. Daarna is er een werkgroep gevormd gericht op de uitvoering. Welzijnsmedewerkers, beweegcoaches en vrijwilligers bezoeken de ouderen die niet reageren op de uitnodigingsbrief thuis.

Na de fittest wordt de uitslag besproken met de deelnemers, er wordt besproken waar de deelnemer zelf behoefte aan heeft en wat er nodig is. Vandaaruit kunnen deelnemers doorverwezen worden naar andere activiteiten binnen de gemeente.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht
werkmethodiek

1

Beeld van het gebied
(kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid
(kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's
en daar doelen op bepalen

4

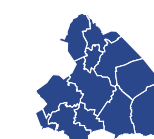
Plan voor passende mix van
interventies op de gekozen
thema's

5

Realiseren van uitvoering
van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie
van het proces en
indicatoren

Lokale resultaten
in gemeenten

A

Begrippenlijst

Wat heeft het opgeleverd?

- Door de fittesten zijn veel mensen bereikt.
- Deelnemers aan de fittest zijn doorverwezen naar de interventies In Balans en Grip en Glans. Er zijn twee nieuwe beweeggroepen en een nieuwe Grip en Glansgroep gestart. Er zijn ook deelnemers doorverwezen naar Welzijn of de huisarts.
- Oudere inwoners zijn meer gaan bewegen en hebben sociale contacten opgedaan.
- Sociaal Vitaal was in de twee kernen een succes. In 2023 wordt uitgebreid naar een andere kern in de gemeente. Bij voldoende middelen wil de gemeente Sociaal Vitaal uitbreiden naar alle vijf de kernen.

Programma's als Sociaal Vitaal kunnen het best lokaal worden opgezet. Zo kan beter worden gekeken naar waar behoefte ligt. Het is belangrijk om de tijd te nemen voor werving van vrijwilligers voor de huisbezoeken. De fittesten zijn een mooie manier om mensen te bereiken en om te kijken naar een voor hen passend programma. Je bereikt ook de meer kwetsbare inwoners doordat mensen thuis worden bezocht die niet reageren op de oproepbrieven.

Focusgebied

Hoe is het proces verlopen?

Wat heeft het opgeleverd?

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

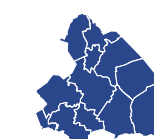
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

A

Begrippenlijst

Betrokkenen	Een persoon of organisatie in het gekozen gebied die invloed ondervindt (positief of negatief) of zelf invloed kan uitoefenen op een specifieke organisatie, een overheidsbesluit, een nieuw product of een project. Bijvoorbeeld welzijnswerker, huisarts, vrijwilliger dorps huis/ sportvereniging, dominee.
Domeinen	Of iemand gezonder kan gaan leven, hangt af van thema's als kunnen bewegen, goed slapen, voldoende inkomen en het gevoel hebben mee te kunnen doen in de maatschappij. Verschillende beleidsterreinen en organisaties gaan over deze thema's. Dat zijn de verschillende domeinen. Bijvoorbeeld wonen, werken, maatschappelijke ontwikkeling, zorg, welzijn en onderwijs.
Effectieve elementen	De onderdelen die maken dat de betreffende interventie effectief is.
Energie	De mate waarin direct betrokkenen inzet op preventie rond het gekozen thema steunen en zich er voor willen inzetten.
Fysieke leefomgeving	Dat wat je ziet, voelt en ruikt. Dat zijn bijvoorbeeld gebouwen, wegen, parken, schone lucht en bossen.
Indicator	Een meetbaar begrip dat een signalerende functie heeft en een aanwijzing geeft over de mate van gezondheid. Wijkt een indicator af van een afgesproken norm dan is bijsturing mogelijk.

0

Overzicht werkmethode

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

Interventies	Een serie geplande veranderingsactiviteiten die erop gericht zijn om een specifiek doel te bereiken. Voorbeelden van interventies op de verschillende pijlers van preventie zijn: 1. Voorlichting en educatie: themabijeenkomst; 2. Signalering en ondersteuning: signaleringskaart, individuele of groepsbegeleiding; 3. Sociale en fysieke omgeving: Gezonde school 4. Wet en regelgeving: lokaal gezondheidsbeleid.
Kwalitatieve gegevens	Kwalitatieve gegevens bevatten meer beschrijvende informatie dan meetbare feiten. Denk hierbij aan indrukken, meningen en standpunten.
Kwantitatieve gegevens	Kwantitatieve gegevens zijn gebaseerd op cijfers, gestructureerd en worden weergegeven in statistiek. Het gaat om een grote hoeveelheid gegevens die vereenvoudigd zijn.
Preventief	Preventie betekent dat je ervoor zorgt dat iets niet gebeurt. Globaal komt het er op neer dat je voorkomt dat een probleem zich voordoet, onnodig toeneemt of uit de hand loopt. Een term die steeds vaker naast 'preventie' wordt gebruikt is 'amplitie'. Amplitie is het versterken van het welbevinden en functioneren van mensen. Het draait om het bevorderen van gezondheid, in plaats van voorkomen (preventie) of herstellen (curatie).
Positieve gezondheid	Positieve gezondheid is een benadering binnen de gezondheidszorg die niet de ziekte, maar een betekenisvol leven van mensen centraal stelt. De nadruk ligt op de veerkracht, eigen regie en het aanpassingsvermogen van de mens en niet op de beperkingen of de ziekte zelf. Naast positieve gezondheid zijn er meer gezondheidsconcepten die een breder perspectief hanteren op gezondheid. Er is een steeds luider roep om 'gezondheid' als uitgangspunt te nemen.

0
Overzicht werkmethodek

1
Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2
In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3
Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4
Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5
Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6
Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst

Potentie	De mate waarin er mogelijkheden (beschikbaar vermogen, kracht, macht) zijn om gestelde ambities op een thema (in de toekomst) te kunnen bereiken.
Pijlers integrale aanpak preventie	In de integrale aanpak van preventie kun je 4 pijlers onderscheiden. Een aanpak is effectief als er een goede samenhang is tussen de interventies op de 4 pijlers. De 4 pijlers zijn: 1. Voorlichting en educatie 2. Signalering en ondersteuning 3. Sociale en fysieke omgeving 4. Wet- en regelgeving.
Sociale leefomgeving	De sociale leefomgeving omvat onder andere verenigingen, goede contacten in de buurt en mantelzorg.
Thema	Een thema is een samenvattende benaming voor een geconstateerd gezondheidsprobleem. Het gaat hier om verschillende aspecten om de leefstijl en welzijn van inwoners te bevorderen. Van gezond gewicht, mentaal welbevinden en vitaal ouder worden tot armoede en gezondheidsvaardigheden.
Uitvoerder	De organisatie die de interventie uitvoert.
Urgentie	De mate waarin het noodzakelijk is om met een thema aan de slag te gaan. De noodzaak kan er bijvoorbeeld zijn vanuit het welbevinden van inwoners, gezondheidswinst of reductie van kosten die ongezondheid met zich meebrengt.
Wijk-gezondheids-profiel	Een instrument waarin visueel wordt weergegeven hoe een gebied scoort op indicatoren die relevant zijn voor de gezondheid van inwoners.

0

Overzicht werkmethodek

1

Beeld van het gebied (kwantitatieve gegevens)

2

In gesprek over gezondheid (kwalitatieve gegevens)

3

Samen kiezen van thema's en daar doelen op bepalen

4

Plan voor passende mix van interventies op de gekozen thema's

5

Realiseren van uitvoering van mix van interventies

6

Monitoring en evaluatie van het proces en indicatoren

Lokale resultaten in gemeenten

Begrippenlijst